

CINKARNAR

GLASILO DELAVSKEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjurs. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 23. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje. Tel. 59-81, 59-82, interna 53. Tisk in klišei ČP »Celjski tisk« Celje.

Vrednost točke

april 1964

Vrednost točke
za april 1964

I. Ekonomska enota metalurgija:

1. Predpražarna in žveplena kislina	133,97
2. Aglomeracija	133,54
3. Skupne službe (1. in 2.)	133,72
4. Topilnica surovega cinka	145,42
5. Topilnica finega cinka	145,42
6. Cinkovo belilo	125,17
7. Keramika	120,05
8. Skupne službe celotne topilnice	139,31
9. Povprečje ek. enote metalurgije	137,46
10. Kem.-metalurški analit. laboratorij	133,39

II. Ekonomska enota predelovalni obrati:

1. Valjarna cinkove pločevine	125,98
2. Cinkografija	134,96
3. Oblikovalnica cinkove pločevine	116,42
4. Skupne službe predelovalnih obratov	126,16

III. Ekonomska enota anorganske kemije:

1. Kromov galun	120,38
2. Na-hidrosulfat in metalit	129,35
3. Na-sulfid	118,55
4. Litopon, Ba-sulfid in Zn-sulfat	119,01
5. Svinčni oksidi	124,08
6. Superfosfat	127,65
7. Ultramarin	116,77
8. Modra galica	125,00
9. Kemični obrat III. — Mozirje	125,10
10. Obračun skup. služb obrat pigmenti — soli	121,88
11. Povprečje obratov Cr-galun, Zn-sulfid svinčni oksidi, ultramarin	119,70
12. Povprečje obratov Na-hidrosulfat, Cr-galun, Na-sulfid, ultramarin in svinčni oksid	125,02
13. Povprečje obratov stari in novi litopon	119,01
14. Povprečje obratov Na-hidrosulfat in metalit	129,35
15. Povprečje obratov litopon in modra galica	120,70
16. Povprečje obratov modri baker	123,54
17. Modri baker	121,88
18. Novi litopon	119,01

IV. Ekonomska enota organska kemija z vsemi službami

125,00

V. Ekonomska enota vzdrževalni obrati:

1. Mehanična delavnica	125,67
2. Gradbeni oddelk	120,52
3. Elektro delavnica	128,68
4. Energetski in merilni oddelk	125,95
5. Oddelk za pripravo dela	120,83
6. Skupne službe vzdrževalnih obratov	123,74
7. Plinarna	123,34

VI. Predračunske enote — administrativne in druge službe

1. Družbena prehrana	122,14
2. Družbena prehrana	119,95

VII. Celotno podjetje

127,43

DISKUSIJA NA DELOVNI KONFERENCI SP CINKARNE

LE S SKUPNIMI NAPORI DO BOLJŠIH REZULTATOV

STOJAN PREDIČ JE OBRAZLOŽIL SESTAVLJANJE NASEGA STATUTA

Upravni odbor podjetja je pravočasno odredil centralno komisijo za izdelavo statuta.

Na svoji prvi seji je komisija obravnavala organizacijo podjetja ter odredila tri člane, ki so bili zadolženi, da pripravijo teze za izdelavo statuta in shemo organizacije podjetja. Poleg tega je komisija sklenila, da predlaga IO sindikata naslednje:

— da zadolži sindikalne podružnice posameznih ekonomskih enot z nalogo formirati svoje komisije.

Pripravljenosti teze za izdelavo statuta je komisija obravnavala. Iz svojih vrst je določila skupino, ki je začela sestavljati predosnutek statuta.

Teze so bile razdeljene v štiri poglavja, in sicer:

1. Temeljna načela;
2. Organizacija podjetja;
3. Samoupravljanje v podjetju;
4. Ekonomika podjetja.

O predosnutku je diskutiral ves kolektiv in družbeno-politične organizacije.

Na predosnutek statuta je bilo veliko pripomb, približno 12 tipkanih strani, katere je centralna komisija temeljito obravnavala. Vse pripombe so upoštevane; v soglasju z njimi so izvršene spremembe. Na ta način je bil izdelan osnutek statuta.

Statut »Cinkarne« v glavnem bazira na konkretni praksi vsakdanjega življenja in dela v podjetju. Pravilno povedano, statut »Cinkarne« bazira na dosedanjih pravilnikih in pravilih podjetja, po katerih se je doslej z uspehom izvajala organizacija, delo

in ekonomika podjetja.

Zaradi velike investicijske izgradnje in rekonstrukcijskih del so tudi v novem statutu ostali skladi v rokah CDS, kar je potrebno zaradi orientacije, kje so finančna sredstva za investiranje in rekonstrukcijo najbolj potrebna.

Takšna teza o delitvi dohodkov v podjetju in o politiki skladov je potrjena kot pravilna tudi na posvetovanju predstavnikov desetih sorodnih podjetij, katero je organiziral Republiški odbor sindikata Slovenije.

Poudaril bi še to, da je statut našega podjetja delo celotnega kolektiva, za njegovo izdelavo pa je bilo angažirano veliko število članov in organizacij našega podjetja. Hoteli smo sestaviti statut, ki bi naj bolj ustrezal razmeram v podjetju. Prepričan sem, da naš statut ni brez napak, vendar s pravih delom in gospodarnostjo v podjetju ter s socialističnim razvojem delavskega samoupravljanja in ekonomskega podjetja bo še marsikatera napaka popravljena.

Sekretar TK ŽKS ing. Jerislav Cukrov, se je v svoji diskusiji dotaknil delavskega samoupravljanja. Zadnja seja CDS, na kateri naj bi sprejeli statut, ni bila sklepčna. Skušal je načelno prikazati nekatere pojave, ki so to povzročili.

Letos teče 14. leto, kar smo začeli z delavskim samoupravljanjem v našem podjetju. Razvoj je bil neenakomeren. S tako naglim razvojem se pojavljajo birokratski pojavi, kot so neupoštevanje pravic, slabo sodelovanje pri samoupravljanju ipd. Ponekod so tudi samoupravni organi krivi, da pride do teh pojavov, ker so se zaprli sami vase. Te po-

jave pa zasledimo tudi v drugih podjetjih. Ko smo ustanovili EE in smo jim dali možnost delitve, smo lahko praktično šele takrat združili v človeku dve funkciji: postal je upravljaec in proizvajalec.

Opaziti pa je, da nekateri težijo k nesocialistični delitvi. Ta ki nas postavljajo v zelo slabo luč. Drugi ljudje zopet ne trpijo kritike in enakovrednega sodelovanja na določenih področjih.

V nekaterih podjetjih menijo, da je direktor tista rešilna biljka, ki bo držala podjetje in ga rešila vsega hudega. Pri nas se rešujejo važna vprašanja, ki se ne dajo odložiti. Na drugi strani zopet drugi prikrivajo samoupravnim organom z zavoso nujnost ali tajnosti in je jasno, da samoupravni organ ne more večsah pravilno reševati in sklepati. Po eni strani se samoupravni organi paralizirajo s sodelovanjem kolegija. To se izmaliči posebno tam, kjer pri odločitvah sodelujejo tudi voditelji družbeno-političnih organizacij. Jasno je, če tak krog prenese odločitev pred samoupravnim organ, je kolektiv pred tem, da sprejme to odločitev. Mnenja sem, da bi družbenopolitične organizacije v podjetju morale posvetiti veliko pozornost vlogi samoupravnim organom.

Podobne birokratske pojave zasledimo tudi pri nas v podjetju. Zakaj včasih opazimo pasivnost in take birokratske pojave? V glavnem je več vzrokov.

Najvažnejši vzrok je relativna nerazvitost proizvodnih sil. Proizvajalna sredstva so izrabljena. Bistvo je v tem, da cene vedno naraščajo. Tov. Tito je dejal, da lahko zvišamo plače, s čimer pa v bistvu ne bomo nič dosegli. Menim, da bo potrebno tu poiskati določene vire. V našem podjetju je bil lansko leto povprečni osebnih dohodek 40 tisoč dinarjev. CDS je sprejel predlog, da bi se osebni dohodek povišal za 2%. Če pa bomo samo za 2% povišali osebne dohodke, bomo lahko pričakovali med delavci nerazpoloženje. Zato si moramo prizadevati, da bomo zmanjšali proizvodne stroške.

Nadajni vzrok so ostanki najemniške miselnosti. To ne opazimo samo pri delavcih v proizvodnji, ampak med strokovnjaki in celo med komunisti. Nekateri mislijo samo na to, da opravijo 8 ur, za ostalo delo pa jim ni mar. Ti ljudje težijo k neopravičeni razdelitvi dohodka. Vse kar kolektiv ustvarja bi si radi razdelili. Taki tudi zelo neodgovorno izkoriščajo socialno-zdravstvene ustanove, radi krivijo druge za neuspehe katerih so predvsem krivi sami. Zaradi takih ljudi v popoldanskih urah ni mogoče sklicati seje.

Tretji vzrok je slaba obveščenost in informiranost kolektiva o raznih vprašanjih, ki jih sprejme DS in UO. Nekateri tovariši menijo, da bi to nalogo morale opraviti družbeno politične organizacije.

Važen moment pri širjenju slabih tendenc je pomanjkljiva kontrola v samem podjetju. Če bi samoupravni organi hoteli aktivno delovati, bi morali vedno imeti pregled nad svojim delom in izvrševati sklepe, ki so jih sprejeli. Vendar se v praksi postopa tako, da imajo samoupravni organi le pregled nad informacijami. (Nadaljevanje na 2. strani)

Problemi nadaljnje izgradnje Skopja

PREDSEDNIK IS SR MAKEDONIJE NA OBISKU V SLOVENIJI

V drugi polovici preteklega meseca je obiskal celjski okraj predsednik Izvršnega sveta SR Makedonije Aleksander Grličkov. Ustavil se je v Zalcu, Velenju in Celju. Spremljali so ga podpredsednik IS SR Slovenije Janko Smole, predsednik republiške gospodarske zbornice Riko Jerman in drugi gospodarski ter politični predstavniki.

Predsednik IS SR Makedonije si je dopoldne ogledal kmetijski kombinat v Zalcu. Zanimal se je za problematiko kombinata in za proizvodni proces hmelja. V Velenju so ga sprejeli predstavniki občinske skupščine. Tu se je zanimal za urbanistično ureditev mesta v prihodnosti in za nadaljnji industrijski razvoj občine. Pri ogledu mesta je bil presenečen nad visokimi cenami in slabo preskrbo s sadjem in zelenjavo, kajti v Makedoniji so morali zmanjšati proizvodne površine za zelenjavo, ker te ne morejo prodati.

Popoldne je v Celju v Narodnem domu predaval o problemih nadaljnje izgradnje Skopja. Znano nam je, kako veliko škodo je povzročil potres. Porušeni ali poškodovanih je bilo okoli 80% hiš. Od 2000 bolniških postelj je ostalo le 600. Močno so bila pri-

zadeta tudi šolska poslopja; po potresu je bilo uporabnih le 20% šolskih prostorov. Tudi kulturnim ustanovam ni bilo prizanešeno. Porušene so bile knjižnice in oba gledališča. Od petnajstih kinodvoran sta ostali le dve. Življenjski pogoji so bili zelo težki. Mnogi Skopjanci so bili prisiljeni zapustiti svoje mesto. Vse to in ponovni potresni sunki jih ni omajalo. Lotili so se težkega dela, pri čemer so jim takoj priskočili na pomoč vsi bratski narodi Jugoslavije.

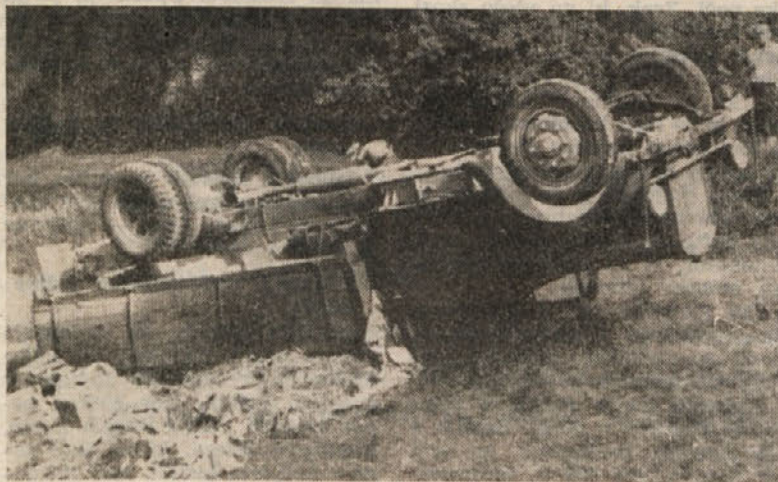
Z veliko materialno in moralno podporo so delno normalizirali življenjske pogoje, ki pa so še vedno na podpoprečnem nivoju. Preskrba še ni zadovoljiva. Skopljanci se pogosto pritožujejo nad slabo kvaliteto in asortimentom. Ta problem bo rešen še v tem letu. Do konca junija bo zgrajenih 12.000 stanovanj. Urbanistični plan predvideva izgradnjo Skopja na istem področju. Ker leži mesto na potresnem območju, bo treba temu primerno prilagoditi urbanistični načrt. Vse nove stavbe bo treba graditi tako, da jih ponovni potresi ne bodo ogrozili — temu primerno bo tudi treba zavarovati že obstoječe stavbe. Po novem urbanističnem planu se je presek mesta povečal od 6

km na 26 km.

Tov. Grličkov je dejal, da bodo v prihodnjih petih letih mnogi pereči problemi rešeni. Predvsem bo treba poskrbeti za izgradnjo stanovanj, kajti število prebivalstva se bo predvidoma povzpelo na preko 300.000, nadalje bo treba normalizirati pogoje izobraže-

vanja in omogočiti neoviran razvoj kulturnoprosvetnih dejavnosti.

Ob koncu predavanja se je predsednik IS SR Makedonije v imenu Skopljancev zahvalil vsem občanom za moralno in materialno pomoč, ki so jo nudili v najtežjih trenutkih.

Neprimerna hitrost in neizkušenost voznika sta povzročila to nesrečo

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi, ob katerih se pa ne morejo bolj razviti.

Tudi pojavi, ki se kažejo v samih družbeno-političnih organizacijah predvsem v ZK in ZM so eden izmed teh vzrokov. Največja napaka je v tem, da včasih prevlada familiaren odnos do ljudi, ki so prav tako komunisti in jih nikoli ne pokličejo na odgovornost. Družbeno-politične organizacije se zelo počasi prilagajajo pojavom v kolektivu.

Vedno se sprašujemo zakaj so ljudje na sejah DS pasivni. Mislimo, da krepimo naše samoupravljanje, pozabili pa smo, da se družbeni procesi od leta 1951 do sedaj stalno spreminjajo. Ko se je samoupravljanje začelo, so ljudje aktivno sodelovali v samoupravljanju. Danes je stvar drugačna.

Opozoril bi rad, da so družbeno-politične organizacije tiste, ki morajo reševati ta vprašanja. Istočasno pa se moramo zavedati, da so vodilne osebe tiste, ki morajo sodelovati v samoupravljanju. Zgodilo se, da posamezni tovarnišji svojo odsotnost opravičujejo s tem, češ obratovodje jih ne pustijo na sejo. Mislim, da bi glavni inženirji, obratovodje in mojstri morali razumeti tako odsotnost z delovnega mesta.

Svetliči Ivo je razpravljal o specifično socialno-zdravstvenih vprašanjih.

Zelzel bi nakazati drobce problematike s področja socialno-zdravstvenih služb. Iz referata predsednika Izvršnega odbora, kakor tudi pri pregledu letnih poročil kadrovskega sektorja, HTV službe in obratne ambulante, sem zlasti opazil te podatke:

Bolniški stalež se je v letu 1963 znižal za 1,5 % in je za 1,04 % pod povprečjem zadnjih 5 let.

Število poškodb pri delu, kakor tudi število izgubljenih dni zaradi poškodb se nenehno zmanjšuje. Od leta 1959 se je število poškodb zmanjšalo od 25,6 na 15,8 na 100 zaposlenih. V letošnjem januarju in februarju pa število nesreč spet raste in je že doseglo 17 nesreč na 100 zaposlenih.

Zaradi poškodb izven dela je bilo v letu 1963 izgubljenih 443 delovnih dni več, kot zaradi poškodb pri delu in je bilo zaradi teh poškodb izgubljenih 5.411 delovnih dni ali 18 % vsega bolniškega staleža.

V podjetju je zaposlenih 99 delovnih invalidov, kar je skoraj 5 % vseh zaposlenih.

V podjetju je 625 kroničnih bolnikov ali 32,6 % vseh zaposlenih.

Bili so potrebni veliki in zavestni napori vsega delovnega kolektiva, da smo tako znižanje bolniškega staleža, nezgod pri delu in zaposlitev toliko števila delovnih invalidov na delovnih mestih, ki ustrezajo njihovim sposobnostim. V prizadevanjih za znižanje bolniškega staleža je odigralo še posebno vlogo periodično obveščanje kolektiva preko družbenih organizacij in delavskih svetov o gibanju bolniškega staleža v posameznih obratih in o bolehanju posameznih tovarišev.

Tudi boljše analitska obdelava vzrokov in izvorov nezgod pri delu ter njihovo javno obravnavanje v »Cinkarnarju« je poglobilo kolektivno odgovornost in zanimanje za varnost pri delu.

Pri iskanju ustreznih delovnih mest za delovne invalide naletimo na vedno širši krog odgovornih ljudi, ki razumejo, da je delo invalida na ustreznem delovnem mestu enakovredno delu zdravega delavca in da zadovoljuje vse zahteve proizvodnje.

Menim pa, da smo v prizadevanju za rešitev teh perečih vprašanj nekoliko zanemarili druga, ki zato sedaj prehajajo na površje in zahtevajo nujne raziskave in ukrepe.

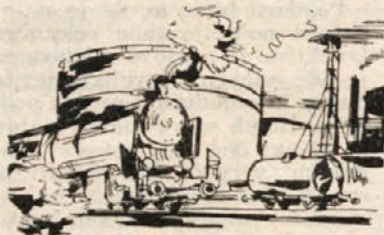
Zlasti pereče vprašanje poškodb izven dela, katerih zdravljenje je zahtevalo 18 % vsega bolniškega staleža. Te poškodbe so na prvem mestu v vrstnem

Le s skupnimi napori do boljših rezultatov

redu boleznih v našem podjetju. Pojav zaskrbljuje, ker je neraziskan, ker ne poznamo njegovih izvorov in se zato ne moremo zoper njega boriti. Potrebno bo pristopiti k individualni obdelavi vsakega posameznega primera nezgode izven dela s še večjo skrbjo kot nezgode pri delu, ker je ta problem za naš kolektiv trenutno večji.

Pri tem seveda ne smemo niti najmanj zavreti prizadevanja za varnost pri delu, saj sta nam zadnja dva meseca, ko nesreče pri delu zopet naraščajo, zadostno opozorilo k stalni budnosti.

Analiza zdravstvenega stanja delavcev, ki jo je izdelala obratna ambulanta glede kroničnih bolnikov, je tudi zaskrbljujoča. Skoraj vsak tretji delavec je kronični bolnik ali: poleg vsakega delovnega invalida je še pet kroničnih bolnikov oziroma kandidatov za invalidnost. Pri takem stanju lahko še z večjo gotovostjo trdimo, da so uspehi pri zniževanju bolniškega staleža res v največji meri bolj rezultat masovne akcije in visoke delovne zavesti naših delavcev kot pa izboljšanja zdravstvenega stanja ljudi.

Podatki o številu kroničnih bolnikov so taki:

35 kroničnih alkoholikov;
225 kroničnih okvar dihal
137 kroničnih obolenj želodca
228 kroničnih okvar hrbtnice in šias.

V posameznih starostnih skupinah je odstotek kroničnih bolnikov tak:

od 19 do 25 let	12,1 %
od 26 do 30 let	25,8 %
od 31 do 35 let	27,1 %
od 36 do 40 let	50,4 %
od 41 do 45 let	35,1 %
od 46 do 50 let	91,6 %
od 51 do 55 let	46,6 %
nad 55 let	38,1 %

Zdravstvena služba opozarja, da so ti podatki zelo značilni in svarilni! Od 232 ljudi starih od 36 do 40 let, jih je že 50 % znanomanih z eno izmed kroničnih bolezni. To so ljudje, ki naj bi bili na višku svojih ustvarjalnih sil, se pa žal ravno pri njih začne razmišljati o omejitvi invalidnosti oziroma zmanjšani sposobnosti za delo.

Žal nimamo na razpolago enakih analiz zdravstvenega stanja vsega prebivalstva. Tako ne vemo ali je tako stanje značilno za naše podjetje. Toda kljub temu je ta analiza zadosten poziv k tesnejšemu sodelovanju z zdravstveno službo. S ciljem nenehnega večanja prizadevnosti in storilnosti delavcev, moramo nenehno izboljševati delovni potenciali kolektiva. Zdravje je tu nadvse važen faktor. Ta faktor bo nujno potrebno vskladiti z organizacijo dela, razporejanjem kadrov na ustrezna delovna mesta, nenehnim izobraževanjem delavcev in usposabljanjem za kasnejša fizično lažja, a zato odgovornejša dela. Pristopiti bo treba h kompleksnemu študiju tega vprašanja in posvetiti njegovi rešitvi eno prvih mest v socialni in ekonomski politiki podjetja. Te podatke bomo nujno morali upoštevati, ko bomo razpravljali o predlogu novega zakona o pokojninskem zavarovanju, oziroma o predlogu za podaljšanje delovne dobe.

Vodstvo naše sindikalne organizacije naj bi z ustreznimi priporočili organom delavskega samoupravljanja odločilno poseglo v borbo za izboljšanje zdravstvenega stanja in varnosti pri delu in izven dela.

Tov. Karlo Sagadin, direktor kadrovskega sektorja je razpravljal o delovni sili in kadrovanju:

V letu 1962 je prišlo v naše podjetje 383 ljudi, v istem letu pa je odšlo 389 ljudi. Naslednje leto je prišlo 822 ljudi, odšlo pa je 545, to se pravi, da smo stalež zelo povečali kar je zelo zaskrbljujoča situacija. Zdi se mi potrebno posebno poudariti, da je močan priliv iz drugih republik, kjer niso ljudje imeli delovnih navad. Nismo edina organizacija v Sloveniji, ki letos ugotavlja tako visoko fluktuacijo, ampak zasledimo isti pojav tudi v drugih organizacijah, čeprav imajo lažje delovne pogoje. O tem je potrebno razpravljati ne samo v našem podjetju, temveč v širšem merilu. Tu niso posledica samo težki delovni pogoji. Naj navedem skupino, ki je lansko leto prišla iz Banja Luke. Ugotovili smo, da je tam povprečje osebnih dohodkov 15.000 din za NK delavce v industriji in gradbeništvo. Mi smo jim zagotovili začetno plačo 24.000 dinarjev to se pravi 9 tisoč dinarjev nad povprečjem Banja Luke. Zgodilo se je, da so v enem tednu vsi ti delavci zapustili podjetje. Izjavljali so, da jim je delo pretežko, da niso prišli delati itd. Mislim, da kadrovska perspektiva ne glede na težave, ki jih predvidevamo, ni toliko temna, kot je bilo razbrati iz razprave. Menim, da je naš kolektiv za dobrega državljana in dobrega delavca zelo privlačen.

V zvezi s perspektivo, da bomo rabili ogromno kvalificiranih delavcev, predvsem električarjev in ključavničarjev, bo potrebno situacijo dobro analizirati in urediti odnose na delovnem mestu. Lansko leto smo iz naših obratov izgubili precej ljudi s 3 do 8 letno prakso. Ti ljudje niso odhajali iz kolektiva zaradi slabih osebnih dohodkov, ampak predvsem zaradi slabih odnosov. Zelo veliko je prošenj za družinska stanovanja. Popolnoma jasno je,

da se odgovorni ljudje zavedajo velikega pomena tega vprašanja. Nemogoče pa je kar čez noč nekaj ustvariti. Odločili smo se, da poskrbimo najprej za mladega samskega človeka. Trenutno ima Cinkarna 324 ležišč v treh domovih. Ugotovili smo, da bi v lanskem letu imeli okrog 100 ljudi manj, če ne bi imeli samskih kapacitet. Prav je tudi, da vidimo naše perspektive in da ne gleda-

mo preveč enostransko, ko rešujemo vprašanje naših strokovnih kadrov in vprašanje naših dolgoletnih delavcev. Pobuda podjetja je, da se čim več ljudi vključi v individualno gradnjo. Nekateri so celo odklanjali to možnost. Na drugi strani je slišati kritiko, da nekdo, ki komaj pride v podjetje, dobi stanovanje. Če bi vsi ljudje, ki so študirali, imeli stanovanje v bližini podjetja, bi bilo to vprašanje mnogo lažje. V zadnjem času je Cinkarna kljub mnogim težavam uspešno pridobila strokovnjake z visoko in srednjo izobrazbo. Naše podjetje je tudi v zadnjih letih precej štipendiralo. Resen problem je pridobivanje kvalificiranih kadrov. Z ozirom na tako pomanjkanje nekateri podjetja večajo osebne dohodke. Mi smo pred dvema leti poslali v štorski oddelk 19 učencev. V jeseni smo pa s težavo dobili 5 učencev v to stroko, medtem pa je IFA z lahkoto dobila 20 učencev. O tem bomo morali vsi skupaj dobro premisliti. (Nadaljevanje na 5. strani)

SPOZNAJMO NAŠE OBRATE — SPOZNAJMO NAŠE OBRATE — SPOZNAJMO NAŠE OBRATE — SPOZNAJMO NAŠE OBRATE — SPOZNAJMO NAŠE OBRATE

Obrati anorganskih pigmentov

Zadnjič smo si ogledali obrate anorganskih soli in videli, da za nas končni produkt (anorganska sol) pomeni za kupca surovino, ki je potrebna pri predelavi določene vrste blaga ali snovi.

Danes si ogledamo obrate anorganskih pigmentov, ki se kot soli, vendar ne kot surovine, vsakodnevno in vsestransko uporabljajo.

Minij

Najbolj znani zastopnik je vse-kakor minij. To je svinčeni oksid. Ker pa imamo več svinčnih oksidov, moram povedati formulo PbO₄.

Osnovna surovina je svinec, ki ga dobimo iz Trepče in Mežice. Stalimo ga v kotlu, pod katerim kurimo z generatorskim plinom. Tekoč svinec (tališče je pri 327° Celzija) vlivamo v posode z mešali, ki jih po njihovem izumitelju Bartonu imenujemo bartovske peči. Zrak, ki ga vleče skozi peč ventilator oksidira svinec do prve stopnje. Dobimo glajenko PbO. To je fin prah rumene barve, ki ga lovimo v silose. Ciklon, ki je med bartonom in silosi, lovi grobo frakcijo glajenke, ki jo potem naknadno zmeljemo.

Sama glajenka je že pigment in se v glavnem uporablja v rafineriji nafte in iz nje dobijo anti-detonator, ki je primešan bencinu, svinčev tetraetil.

Del glajenke gre v oksidacijo druge stopnje. Zganje skupaj s to drugo oksidacijo poznamo pod skupnim imenom minizacija.

Glajenka se v pečeh v toku zraka oksidira v minij. Zganje z neprestanim mešanjem se vrši pri temperaturi 550° C. Minizacija traja okoli 35 ur. Od časa minizacije je odvisna tudi kvaliteta minija.

Iz peči gre minij preko zračnih sejalec in filtrov v silose iz katerih se potem pakira. Tudi minij vsebuje bolj grobo frakcijo, ki se mora presejati, da ne trpi kvaliteta in mleti posebej na palčastem mlinu.

Vsi vemo, da proizvajamo v Cinkarni dve vrsti minija 31 % in 33 %, kvaliteta minija se meri na vsebnost PbO₂. Zato lahko rečemo, da se bo komu čudno zdelo, da je minij, ki vsebuje 33 do 34 % PbO₂ 100 % minij, se pravi, da skoraj ne vsebuje metalnega svinca in komaj nekaj tisočink odstotka železa.

Poleg tega, da merimo kvaliteto po vsebnosti PbO₂, jo merimo tudi po vsebnosti v olju oziroma najobičajnejših razredčilih (firnež). Najboljša kvaliteta minija po taki preiskavi je tista, pri kateri delci minija v razredčilu lebdi: to je minij »non setting«.

Minij je najbolj razširjeno premazno sredstvo. Uporablja pa ga tudi steklarska industrija za izdelovanje svinčene stekla, ki ga poznamo pod imenom kristalno steklo.

Litopon, cink-sulfat in barijev sulfid

Izhodnih surovin je veliko, ker za litopon potrebujemo dve različni raztopini: cink — sulfatno in barij sulfidno.

Priprava cink-sulfatne lužine ZnSO₄

Cinkove pepelce, ki vsebujejo cinkov oksid, drobimo na koldrobu in presejanega topimo v žvepleni kislini. Ker cinkov pepel vsebuje veliko drugih kovin, predvsem železa, ki se tudi topi v žvepleni kislini, moramo nastalo raztopino cink-sulfata očistiti. Najprej odpravimo železo. V raztopino damo klorovo apno, ki

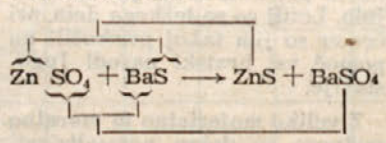
železo oksidira v tako obliko, da se iz raztopine odloči kot oborina. Raztopino vodimo skupaj z oborino skozi filtersko stiskalnico. Železova oborina gre na odval, raztopina pa na nadaljnjo obdelavo. V naslednji fazi izločimo še ostale težke kovine in tako je cinkosulfatna lužina pripravljena. En del jo uporabljamo za kristalni cinkov sulfat, ostalo pa za litopon.

Druga faza je priprava barij-sulfidne lužine BaS.

Barit s koksom šaržiramo v določenem razmerju v rotacijsko peč, kjer se vrši redukcija barita v barijev sulfid. Ba-sulfid lahko porabimo kot surovino za druge barijeve soli, del pa ga porabimo raztopljenega za litopon.

Litopon

Litopon je produkt obarjanja obeh lužin. Kemiki pravimo takim reakcijam dvojne zamenjave in kako to izgleda, bomo videli iz formule:

Oborina iz dveh raztopin ZnS (cinkovega sulfida) in BaSO₄ (kallijevega sulfata) je naš litopon.

Obarjanje pa je popolno takrat, če v raztopini ostane nekaj Ba-sulfidne raztopine, torej moramo dodati prebitok Ba-sulfida, kot to določa kemično razmerje.

Litopon ločimo od raztopine na filterski stiskalnici. Surovi litopon, kot ga imenujemo damo v kalcinacijske peči, kjer se prvič osuši in preže. Grude gasimo (podobno kot pri apnu) in zmeljemo na mokrem mlinu in s tem odstranimo vso nesnago, ki bi še mogla motiti kvaliteto. Filtriramo spet skozi filtersko stiskalnico in potem končno sušimo v pe-

čeh, ki so ogrevane z dimnimi plini. Osušenega meljemo in pakiramo.

Poleg tega, da ga uporabljajo kot krovno protikorozijsko sredstvo, ga rabi tudi industrija gumi-ja kot polnilo za svoje izdelke.

Ultramarin

Zadnji iz te vrste pigmentov, ki jih delamo v stari tovarni je ultramarin.

Osnovna surovina je kaolin z raznimi dodatki kot smola, lug, soda, žveplo.

Vsako komponento meljemo v krogličnih mlinih. Zmešamo v določenih utežnih razmerjih in znova zameljemo. Ultramarinska masa je siva in mora imeti enoten izgled. Posameznih komponent s prostim očesom ne smemo in ne moremo opaziti.

To maso damo v keramične lonce, pokrijemo in žgemo v pečeh. Peč kurimo z generatorskim plinom z rahlim nadpritiskom. Takoj v začetku temperaturo hitro dvignemo in nato proti koncu počasi zmanjšujemo. Proces žganja se dogaja pri temperaturi 800—900° C 10—14 dni. Se danes znanstveniki natančno ne poznajo kemizma tega žganja in katera je tista komponenta, ki obarva ali ki pomaga pri obarvanju.

Zgan surovi ultramarin z vodo operemo v centrifugi mokro meljemo in sušimo v pečeh na paro. Osušenega zmeljemo na mlinu dezintegratorju.

Ker ne moremo na vseh pečeh doseči iste nianse barve mešamo v bobnu, da tudi to poenotimo in tako homogeniziramo produkt pakiramo.

Veliko ga rabijo gradbena podjetja kot zidarsko barvo. V prejšnjih časih so ga pa perice uporabljale kot belilno sredstvo skupaj s pralnim sredstvom, seveda v manjših količinah.

Rasto Čater

LE S SKUPNIMI NAPORI BOMO DOSEGLI BOLJŠE REZULTATE

(Nadaljevanje z 2. strani)

Prepričan sem, da bo sodelovanje obratovodij in družbeno-političnih delavcev pripomoglo k temu, da bomo lahko ta problem rešili.

Tov. ing. Drago Čeh, glavni direktor podjetja:

K diskusiji ing. Cukrova bi dodal še en zelo važen problem. Strokovnost in ekonomska usposobljenost naših proizvajalcev je izredno nizka. Današnja stopnja razvoja gospodarstva je postala tako visoka in tako komplicirana, da zahteva precejšnjo mero tehničnega in ekonomskega znanja. Če hočemo v prihodnje, da bo naše delavsko samoupravljanje šlo v korak z razvojem socializma, se moramo nad to nizko usposobljenostjo izredno zamisliti. Vzrok molčanja na seji DS ni v tem, da ljudje ne bi hoteli diskutirati, ampak nekateri ne morejo in ne znajo.

Mislim, da bomo morali dvigniti splošni tehnični in ekonomski nivo naših proizvajalcev. To je velika naloga partijske in sindikalne organizacije. Danes se mnogo diskutira o samoupravljanju. Ena izmed nalog samoupravljanja je tudi delitev dohodka, če pa hočemo o tem diskutirati, moramo predhodno razpravljati o tem, kako ustvariti dohodek. Mnogi v tovarni se pogovarjajo o tem, kakšna bo plača. Tistega momenta, ko se bo vsaj 60% članov kolektiva zavedel, da je potrebno ustvarjati, izboljševati pogoje dela v podjetju in da se le s skupnimi napori dosežejo boljši rezultati, šele takrat bomo lahko prišli na zeleno vejo. Tega se moramo vsi zavedati.

V lanskem letu smo v okviru podjetja uredili nekatere stvari. Osebnih dohodkov izpod 25 tisoč smo odpravili.

Dopolnil bi diskusijo tov. Sagadina glede stanovanjskega problema. Postavlja se vprašanje, če imamo 40-50 milijonov dinarjev, kaj naj potem naredimo s tem denarjem, ko pa je vedno več proslincev za stanovanje. Lani smo dali posojilo za individualno gradnjo. V letošnjem letu bomo imeli na razpolago 50-60 milijonov dinarjev. Cene novih stanovanj pa iz dneva v dan rastejo, tako sedaj stane eno stanovanje 5-6 milijonov dinarjev. S tem denarjem bomo lahko kupili komaj 10 stanovanj. Če pa podpremo individualno gradnjo, pa lahko naredimo mnogo več. O tem, kaj bomo storili, pa naj odloča kolektiv.

Pogosto mnogi mislijo, da gradimo stanovanja le za inženirje in strokovnjake. Poudarjam, da smo za ta stanovanja dobili sredstva iz republiškega stanovanjskega sklada.

Menim, da bomo v naslednjih letih z ozirom na naglo rast podjetja in težave, ki so iz leta v leto večje, morali vsi skupaj dati vse od sebe, da bomo neposrednega proizvajalca dvignili na stopnjo, na kateri bo sposoben odločiti in diskutirati. To je ogromna naloga, katere v prvi vrsti zavisi od nas vseh, kako se bomo za to angažirali. Poudarjam, da bo potrebno napeti vse sile.

Odobreno 0,7 procentov brutto dohodkov za sklad strokovnega šolstva

Zaradi vse večjih potreb po strokovnih kadrih, je centralni delavski svet razpravljal in odobril, da naše podjetje prispeva 0,7% od bruto osebnih dohodkov v skupni sklad za strokovno šolstvo okraja Celje. Ta sredstva so namenjena izključno za sklad za strokovno šolstvo, ker naše podjetje potrebuje predvsem strokovne kadre.

Naše podjetje bi prispevalo v ta sklad več sredstev, če ne bi imeli lastne tehniške šole, za katero pa bodo potrebna znatna sredstva.

D. M.

DIT v Cinkarni bo skrbel za povezavo med strokovnjaki različnih panog

Društvo inženirjev in tehnikov celjske Cinkarne DIT-CC, ali točneje, strokovni aktiv DIT ima cilj združiti vse tehnične strokovnjake našega podjetja v močan strokovni aktiv, ki poleg tega, da rešuje in vodi tekoče proizvodne in investicijske probleme, vodi račun tudi o dejavnosti drugih tehničnih in izobraževalnih organizacij ter institucij predvsem v podjetju in občini. In ne nazadnje ima tudi namen obveščati svoje člane o vseh novostih in problemih v podjetju in drugih zanimivostih s področja ekonomike, tehnike, znanosti doma in po svetu.

V zadnjih nekaj letih se je število inženirsko tehničnega kadra v podjetju izredno povečalo. To zaradi nujno potrebnih modernizacij naših dosedanjih obratnih naprav, tehnoloških procesov ter predvsem zaradi izredno povečane investicijske dejavnosti. Pred nekaj leti je bilo v Cinkarni okoli trideset inženirjev in tehnikov. Sedaj je diplomiranih inženirjev petdeset, inženirjev tri in tehnikov sedemdeset. Z ozirom na to, da ima sedaj Cinkarna jasno načrtano pot modernizacije in investicijske izgradnje ter da je delo precej smotrno razdeljeno, je to število strokovnega kadra garant, da bo podjetje res v kratkem času doseglo trikratno povečanje sedanjega bruto dohodka.

Naše podjetje je v svoji dejavnosti precej raznoliko: ima močno metalurško, anorgansko in organsko kemijsko dejavnost ter v okviru investicijske precejšnje gradbeno in konstrukcijsko dejavnost. Zato so tudi v našem članstvu močno zasedene skoraj vse tehnične stroke. Metalurgov imamo dvajset, kemikov petinštirideset, elektrotehnikov enaindvajset, strojnikov dvaindvajset, gradbenikov osem, rudarjev enega, agronoma dva in enega usnarja. Do konca leta 1962 so inženirji in tehniki posameznih strok delovali (eni več, drugi manj ali nič!) v občinskih strokovnih aktivih. Na

Ljudska tehnika v preteklem in prihodnjem obdobju

Minulo obdobje delovanja Ljudske tehnike v Cinkarni je bilo izredno razgibano. Na usmeritev delovanja sta poleg pogojev investicijske dejavnosti rekonstrukcije, avtomatizacije in modernizacije naših proizvodnih naprav vplivala še dva važna zunanja dogodka in to Zvezni kongres LT ter kongres LT Slovenije. Zvezni kongres LT Jugoslavije je bil v začetku leta 1963 v Beogradu. Na njem je močno prevladovala težnja, da LT še bolj prilagodi svoje delo aktualnim družbenim vprašanjem. V zvezi z delom kongresa je še posebno pomembna notranja krepitev LT v aktivnejšem delovnem povezovanju vseh njenih sestavnih in sodelujočih organizacij. Tudi 4. kongres LT Slovenije, ki

je bil v decembru mesecu v Ljubljani, je na ocenah dela sprejel sklepe, ki bodo nadaljnje navodilo za delo vseh društev LT.

Ljudska tehnika je v svojem delovanju prerasla okvire dosedanjega dela in je zato bilo na kongresu, kot eden najvažnejših sklepov sprejeto načelo, da mora postati LT, kot organizacija, gibal pri širjenju znanosti in tehnike, v reševanju vprašanj tehničnega napredka, s tehnično strokovnim usposabljanjem, z razvijanjem znanstvenega in raziskovalnega dela s spodbujanjem iznajditeljstva in novotarstva ter organizirane prototipske dejavnosti, s pospeševanjem tehničnih športov in rekreacije delovnega človeka z najrazličnejšimi dejavnostmi na polju tehnike.

Za izpolnitev nalog je bila na kongresu razširjena organizacija LT, z zvezami specializiranih društev, ki so se ukvarjala s podobno dejavnostjo kot organizacija LT. Z združitvijo vseh zvez, ki delujejo na širjenju tehnike in znanosti, — v Ljudsko tehniko se tudi struktura organizacije same razširja in poveča. S tem se bo povečala njena vloga kot družbenega faktorja, tako v okviru republik in okraja, še posebno pa v okviru občine.

Tudi v Celju smo pred skupščino združenih društev, ki delajo na širjenju tehnike v skupno organizacijo Ljudske tehnike. Z občinskim svetom naj dobi skupni občinski forum, ki bo z drugimi množičnimi organizacijami skrbel za nenehen dvig in rast tehničnega znanja našega delovnega človeka in tehničnih športov. Tako bo v okviru občine nastala organizacija, ki bo zajela vsa društva in organizacije, katere imajo v svojem programu elemente tehnične vzgoje. Poleg navedenih pa bodo lahko pod določenimi pogoji v organizaciji Ljudske tehnike vključene tudi delovne organizacije, katere priznavajo statut in programsko deklaracijo Ljudske tehnike Jugoslavije. Tako širok program dela in vključevanje vseh delovnih ljudi, ki žele pridobiti tehnično znanje v katerikoli vrsti tehnike in zadostiti svoji želji po povečanju svojega teoretskega in praktičnega znanja bo več kot garant, da bo organizacija LT lahko vodila nenehno gibanje po navodilih 4. kongresa.

Naloge, nastale v kongresnem materialu, je naše društvo že doseglo po svojih zmogljivostih izpolnjevalo, zato lahko mirno trdimo, da bo naše delo še nadalje usmerjeno predvsem v aktivno poseganje reševanja problemov, ki so v posredni ali neposredni zvezi z nalogami in sklepi sprejetimi na 4. kongresu LT Slovenije.

Vse navedene spremembe v organizacijskem delovanju LT v okviru republike, okraja in občine direktno za sedaj ne bodo vplivale na organizacijsko strukturo našega društva in njegovo delovanje. Konsolidacija organizacije LT na območju občine, okraja in republike bo prav gotovo prispevala k tesnejšim stikom med osnovnimi organizacijami in s tem k usmerjanju njihovega delovanja.

Na zadnjem občnem zboru našega društva pred letom dni, je bil sprejet nov statut društva, v okviru katerega se je v preteklem letu odvijala dejavnost naše organizacije. Bistvena oblika novega statuta je v delni decentralizaciji društva, tako da vsi krož-

Cinkarne v Romuniji (ing. Vrhovec), Pridobivanje in predelava bakra v Boru (ing. Lebar), dva debatna večera o ekonomskih principih vodenja podjetja (ing. Čeh), Rudarsko topilniški bazen Trepča (ing. Benčina), Perspektiva proizvodnje titanovega belila v Cinkarni (ing. Zavadlal), Industrija organske kemije v CSR (ing. Kapus), Novi litopon (ing. Stojan), Principi finančnega vodenja podjetja (Rojnik) itd. V naslednjih mesecih imamo planirana dva debatna večera, ki jih bo vodil strokovnjak iz ljubljanskega Zavoda za avtomatizacijo: 1. Znanost v ameriški industriji in 2. Problemi ameriških velemet. Razvojni oddelek organske kemije pripravlja dva debatna večera o stanju in razvoju industrije organske kemije pri nas in v Jugoslaviji.

Rahlo moramo kritizirati tiste člane, ki redko ali nikoli ne sodelujejo pri teh naših debatnih večerih. V splošnem je zanimivo dejstvo, da se tisti, ki jih vedno vidimo v obratih in na svojih delovnih mestih tudi ob nedeljah in izven rednega delovnega časa, da tisti, ki jih vedno vidimo na raznih konferencah, proizvodnih sestankih in drugih delovnih sejah, udeležujejo tudi naših debatnih večerov. Odstotek teh članov je presenetljivo nizek!

To so v kratkem glavni obrisi delovanja cinkarniškega strokovnega delovanja DIT. Upamo, da bomo s časom uspeli tudi aktivno združiti prav vse naše tehnične strokovnjake v naš DIT in tako še bolj povečati možnost njegovega razvoja.

Bogdan Zalar

(Nadaljevanje na 6. strani)

Obveščamo vse člane delovnega kolektiva, da bomo v šolskem letu 1964-65 nadaljevali s šolanjem bodočih tehnikov metalurške in kemijske stroke.

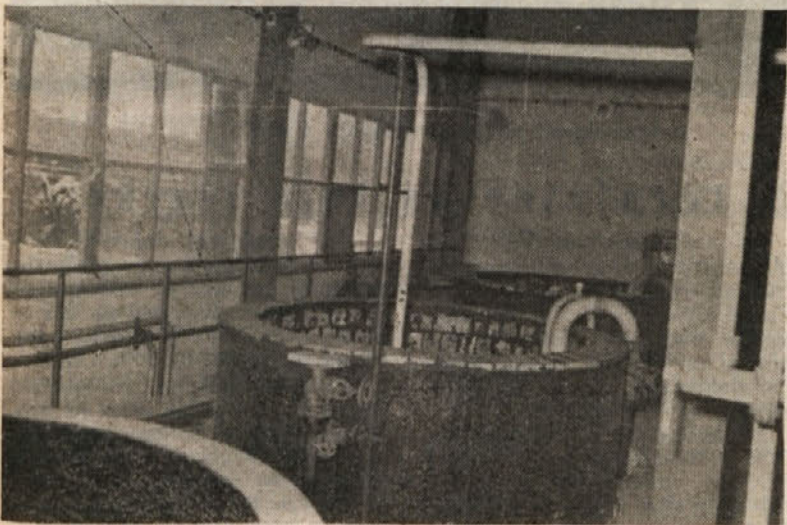
Kandidati za sprejem v šolo morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. Imeti morajo dokončano osemletko ali poklicno šolo (Industrijsko kovinarsko šolo, Metalurško industrijsko šolo ali podobno).
2. Da so zaposleni v našem podjetju.
3. Da so telesno in duševno zdravi.

Stroške šolanja in vseh učbenikov plača podjetje, kandidat pa se mora ob vpisu pogodbeno obvezati, da bo po končani šoli ostal v delovnem razmerju v Cinkarni najmanj 4 leta in to na delovnem mestu, ki ustreza njegovi šolski izobrazbi.

Vse informacije v zvezi z vpisom lahko dobite v Centru za strokovno izobraževanje delavcev, ki bo sprejemal prijave za vpis do vključno 30. junija 1964.

CINKARNA — CELJE
Kadrovski sektor

Motiv iz kemičnih obratov

VARUJMO ČLOVEKA V PROMETU

Razvoj prometnih sredstev in prometa, važne panoge našega gospodarstva hitro napreduje. Tudi modernizaciji cestnega omrežja se v zadnjih letih posveča več pozornosti. Stalno naraščanje prometa in števila cestnih motornih in drugih vozil, predstavlja kompleksni družbeni problem, ki zahteva sistematično reševanje. Kako narašča število motornih vozil v SR Sloveniji, nam kažejo naslednji podatki:

Leto	1954	1959	1962	1963
Štev. vozil	8.000	38.857	67.494	76.942

Poleg navedenega števila motornih vozil je v SRS po približni oceni okrog 55.000 mopedov (voznikov mopedov je 61.118), ki niso registrirani in nad pol milijona koles.

V tranzitnem, turističnem in maloobsejnim prometu so v 11 mesecih lanskega leta našli na mejnih prehodih v Sloveniji 979.826 vstopov voznikov tujih motornih vozil.

Nenehno naraščanje števila motornih vozil pa ne bi smelo biti že tudi vzrok stalnemu naraščanju števila prometnih nesreč, ki imajo, kot vemo, zelo hude posledice. Razumljivo je, da si vsi želimo hitrega prometa po naših cestah. Vendar pri tem ne smemo pozabiti najvažnejših faktorjev, ki so tudi porok varni vožnji, ti pa so: poznavanje in spoštovanje prometnih predpisov, previdnost, obzirnost in treznost. Vsega tega pa na žalost pri nas še ni toliko, kot bi človek pričakoval.

Iz statističnih podatkov o prometnih nezgodah za leto 1963 v SR Sloveniji je razvidno, da je bilo lani 5.591 prometnih nesreč. Pri teh nesrečah je 243 oseb izgubilo življenje, 4.018 je bilo težje ali lažje telesno poškodovanih, 1.330 nesreč pa je bilo samo z materialno škodo. V celjskem okraju je bilo 662 prometnih nesreč pri katerih je bilo 27 mrtvih, 502 telesno poškodovanih in 133 nesreč samo z materialno škodo.

Po mesecih so se nesreče v okraju Celje dogajale takole:

Mesec	Nesreče	Mrtvi	Poškodovani
Januar	31	—	17
Februar	14	—	8
Marec	23	1	22
April	47	2	50
Maj	68	1	79
Junij	52	4	58
Julij	76	7	80
Avgust	92	2	88
September	71	1	80
Oktober	82	5	125
November	63	2	68
December	41	2	32

Pri prometnih nesrečah so bili najbolj prizadeti pešci, kolesarji, mopedisti in motoristi, kar izkazuje naslednja razporednica:

Udeležene osebe	Mrtvi	Tež. poškodbe	Laž. poškodbe
Pešci	5	83	51
Kolesarji	8	60	61
Mopedisti	1	52	55
Motoristi	6	52	67

Najbolj pogosti vzroki nesreč so nepazljivost, raztresenost in izguba oblasti nad vozilom, kar je povzročilo 185 nesreč, na drugem mestu je vpliv alkohola, zaradi katerega je prišlo do 89 prometnih nesreč. Drugi vzroki so še: neprimerna hitrost, neupoštevanje prednosti v križiščih, pri zavijanju v levo, nepravilno prehitjevanje itd. V ilustracijo naj navedemo, da je bilo v letu 1963 odvzetih 365 voznških dovoljenj in potrdil o znanju prometnih predpisov voznikom, ki so bili na vožnji zaloteni v vinjenem

cestah, sicer ne bo mogoče v doglednem času zaječiti tega problema, ki nam iz dneva v dan povzroča veliko gospodarsko škodo.

Prehitra vožnja in vožnja brez čelade pogosto terja smrtno primere med motoristi

Pri prometnih nesrečah je bilo v lanskem letu udeleženih 51 otrok od 1 do 14 let starosti. Dva otroka sta izgubila življenje in sicer v enem primeru kot pešec brez nadzorstva na cesti, v drugem pa kot kolesar, ki ni upošteval prednosti.

Največ prometnih nesreč je bilo lani v celjski in žalski občini, za ostale občine pa statistični pregled kaže naslednje podatke:

Občina	Število nesreč	Mrtvi	Poškodovani	Z materialno škodo
Brežice	72	3	46	23
Celje	168	9	139	20
Laško	46	2	26	18
Mozirje	30	1	23	6
Sevnica	24	—	20	4
Slov. Konjice	37	3	28	6
Šentjur	28	—	26	2
Šmarje pri Jelšah	27	1	19	7
Velenje	55	—	52	3
Videm Krško	54	1	34	19
Zalec	121	7	89	25

**Dapisujte
v svoje
glasilo!**

stanju. Ta ugotovitev kaže, da je še vedno veliko število voznikov motornih vozil, ki se ne zavedajo, da je vožnja v vinjenem stanju skrajno nevarna in kazniva.

Poklicni vozniki so imeli v lanskem letu 128 prometnih nesreč, vozniki amaterji pa 202 nesreči.

Materialna škoda na vozilih, objektih in na tovoru je v letu 1963 znašala preko 95 milijonov za celjski okraj in nad 350 milijonov v republiškem merilu.

Stanje v letošnjem letu v prvih 75 dneh ni razveseljivo če ugotavljamo, da je v tem času bilo v okraju Celje že 6 smrtnih primerov in 60 oseb telesno poškodovanih. V primerjavi z lanskim letom znaša porast smrtnih primerov za omenjeni čas 600 %, poškodovanih pa za okoli 85 %.

Naloga vseh služb, ki skrbijo za varstvo in preventivo je, da kar največje število uporabnikov cest seznanijo z osnovnimi predpisi o prometu na javnih

Malomarno premikanje vagonov ovira nakladanje

Kolektiv premikačev ŽTP ne upošteva varnostnih predpisov pri premikanju vagonov na našem industrijskem tiru ter jih premika brezobzirno in s tem ogroža varnost naših delavcev.

Kljub številnim pritožbam obratovodstva umetnih gnojil, kjer že večkrat samo po naključju ni prišlo do težjih ali smrtnih nesreč, poteka premik po stari navadi. Premikači se niti najmanj ne trudijo izogniti se močnim sunkom premikajočih vagonov v vagon, katere naši delavci nakladajo ali razkladajo.

Po številnih pritožbah je dne 3. aprila t. l. ponovno prišlo do močnega sunka, ko je lokomotiva odrinila dostavljene vagon na tir pred skladišče umetnih gnojil. Na tiru je stala garnitura vagonov, katero so nakladali delavci iz skladišča. Nakladanje umetnih gnojil v vagon je opravljal voznik žličarja tovariš Alojz Grabler. Ko je iztresal količino gnojil iz žlice v vagon ter krenil po mostu iz vagona na razkladalno rampo, so se odri-njeni vagoni zaleteli v garnituro, ki so jo nakladali. Močan sunek je potisnil garnituro naprej. Pri tem je most z nakladalne rampe do vagona, na katerem je bil žličar, premaknilo in pritisnilo k

strešnemu stebru rampe. Vagon je žličar sunil ter ga pritisnil ob steber. Samo zaradi prisotnosti voznika, ki je hitro in pravilno ukrepal ni prišlo do nesreče s smrtnim izidom; preprečena je bila velika materialna škoda na stroju.

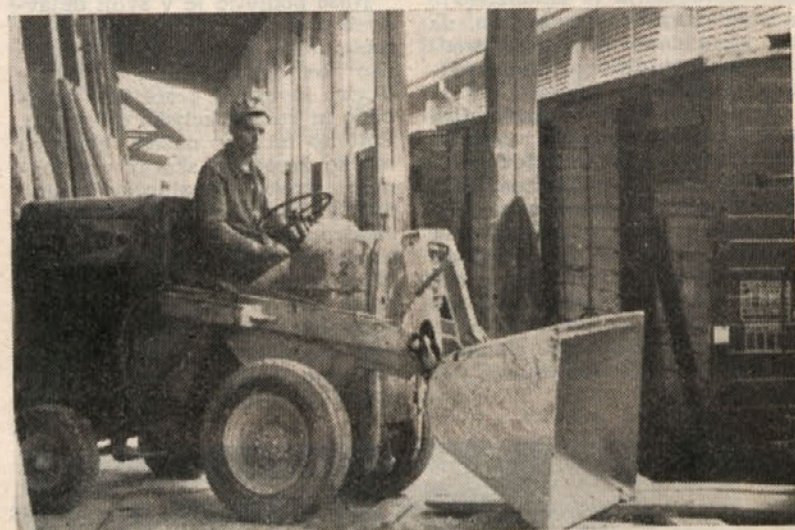
Sunek je premaknil vagon za ca. 5 m. Če se tovarišu Grablerju ne bi posrečilo v zadnjem trenutku pripeljati žličar na rampo, bi padel z žličarjem vred pod kolesa vagonov.

Obratovodstvo umetnih gnojil je takoj poklicalo komisijo ter povabilo referenta za nezgode pri ŽTP tovariša Srečka Čuješa.

Zapisnik o kršitvi varnostnih predpisov s strani ŽTP je bil takoj odposlan Prometni sekciji Celje. Kljub vsemu pa se je že 7. aprila 5 vagonov naloženih z lesom za podjetje LIP ponovno zaletelo v vagon, ki smo jih nakladali.

Podjetje je odločilo, da naš tir opremi s močno zapornico s ključem, tako da ne bo mogoče premikati razkladane in nakladane vagon brez predhodnega obveščanja. Strojna služba pa bo morala zapornico primerno dimenzionirati in čimprej namestiti

Rudolf Malinovskij

Le prisebnost ga je obvarovala nesreče

Kdo je plačnik tečajnine za tuje jezike

Zavod za poučevanje tujih jezikov v Celju prireja tečaje tujih jezikov ter poučuje: francoski, angleški, italijanski in nemški jezik. Poučuje se po metodi hitrega poučevanja. Te tečaje obiskuje in bo še obiskovalo večje število naših strokovnih delavcev. V zvezi z obiskovanjem teh tečajev je nastalo vprašanje, kdo je plačnik stroškov teh tečajev, ali tečajniki sami, ali podjetje?

Upravni odbor podjetja je o teh stroških razpravljal ter sklenil naslednje:

Vsi naši strokovni delavci, ki obiskujejo jezikovne tečaje, plačajo tečajnino sami. Za tiste strokovne delavce, ki jih na tečaj pošlje podjetje, zaradi nujnih potreb po znanju tujega jezika na delovnem mestu, pa plača stroške tečaja podjetje.

Strokovni delavci, ki sami plačajo tečajnino, so takoj upravičeni na nadomestilo za znanje tujega jezika v skladu s Pravilnikom o delitvi osebnega dohodka, seveda, predložiti morajo potrdilo o opravljenem tečaju.

Tisti strokovni delavci, katerim je šolnino plačalo podjetje, pa imajo pravico do nadomestila za tuj jezik šele potem, ko se stroški tečajnine izenačijo z namenskim nadomestilom.

N. pr.: Podjetje je plačalo 30.000 din tečajnine in če je strokovni delavec, ki zna jezik aktivno, upravičen na 6.000 din mesečnega nadomestila, tega nadomestila ne bo prejemal pet mesecev po opravljenem tečaju

D. Murovič

V marcu je bilo:

32 poškodb pri delu z 552 izgubljenimi dnevi (v 3 mesecih 89 poškodb z 1567 izgubljenimi dnevi).

4 poškodbe na poti z 122 izgub-

ljenimi dnevi (v 3 mesecih 17 po-

škodb z 347 izgubljenimi dnevi).

Skupaj 36 poškodb z 674 izgub-

ljenimi dnevi (v 3 mesecih 106

poškodb z 1916 izgubljenimi dne-

vi).

Pregled nesreč po posameznih ekonomskih enotah za I. četrtletje 1964

Ekonomski enota	Št. nesreč pri delu	Št. izgubljenih dni	Št. nesreč na 100 zaposl.	Izgubljenih dni na 1 nesrečo	Izgubljenih dni na 1 zaposlenega
Metalurgija	30	438	23,9	23,3	3,38
Predelovalni obrati	7	99	15,4	14,2	1,90
Anorganska kemija	25	439	34,3	15,1	6,03
Organska kemija	1	19	5,6	19,—	1,06
Vzdrževalni obrati	17	261	20,4	15,3	3,13
Uprava — ostalo	9	313	6,2	34,8	2,17
Skupaj:	89	1.569	17,8	17,6	3,13

Nihanje števila nesreč na 100 zaposlenih v I. trimesečju leta 1964 v primerjavi z letom 1963

	I.	II.	III.	V četrtletju	Indeks	Št. nesreč v I. četrtletju	Izgubljenih dni
Metalurgija	1964 29,5	13,8	28,5	23,9	149,0	30	438
	1963 24,5	9,5	14,4	16,0	100,0	20	253
Predelovalni obrati	1964 11,1	17,4	11,7	13,4	82,7	7	99
	1963 5,9	31,0	12,2	16,2	100,0	8	181
Anorganska kemija	1964 29,5	45,8	27,9	34,3	216,0	25	439
	1963 15,3	10,5	22,2	15,9	100,0	9	172
Organska kemija	1964 —	—	16,7	5,6	30,3	1	19
	1963 19,1	18,4	17,7	18,5	100,0	3	63
Vzdrževalni obrati	1964 14,1	21,5	25,8	20,4	144,8	17	261
	1963 4,7	9,4	28,1	14,1	100,0	9	117
Uprava	1964 6,3	4,1	8,4	6,2	182,4	9	313
	1963 2,6	7,4	—	3,4	100,4	4	47
Skupaj	1964 17,3	16,7	19,4	17,8	144,8	89	1.569
	1963 11,9	11,8	13,3	12,3	100,0	53	833

Iz navedene tabele je razvidno, da se je v prvem tromesečju število nesreč in izgubljenih dni občutno povečalo.

Zakaj toliko prometnih nesreč

Število prometnih nesreč narašča vzporedno z razvojem motorizacije. Podobno tendenco opazimo pri številu nesreč na poti v službo in iz službe. Kljub temu, da jih štejemo med nesreče pri delu, nimamo možnosti za preprečevanje, kot pri nesrečah v podjetju.

Pri analizi nesreč na poti se moramo po navadi zanesti na izpoved ponesrečenca, ki navadno nima pravega razloga. Ponesrečenec sam običajno ne navede pravih vzrokov nesreče z namenom, da jim ni potrebno priznati svojih napak.

Ko nesreče raziskujejo organi prometne milice, pa nimamo pravice do poizvedovanja o vzrokih in izvorih. Zaradi tega so naše analize prometnih nesreč dosti skromnejše od analiz nesreč pri delu.

Kljub pomanjkljivim analizam pa ugotavljamo, da kolesarji in mopedisti spadajo med najbolj nedisciplinirane koristnike naših cest. Zaradi njih je že večkrat prišlo do smrtnih nesreč ter velikih materialnih škod. Varnost

cestnega prometa je problem, ki ga moramo z ustreznimi ukrepi rešiti. Natančnejša analiza vzrokov, zakaj je prišlo do neupoštevanja cestno-prometnih predpisov in znakov, nas opozarja, da kolesarji ne poznajo dovolj cestno-prometnih predpisov in znakov. Pri mopedistih je znanje ponekod boljše, ni pa zadostno, če upoštevamo stalno naraščanje prometa na naših cestah.

Nezadostno znanje predpisov je glavni vzrok malomarnega odnosa do ostalih koristnikov ceste, ki meji na grobo prometno nedisciplino.

Neupoštevanje cestno-prometnih predpisov in znakov je glavni vzrok številnih nesreč. Naša naloga je z raznimi ukrepi doseči čimboljše prometno disciplino. Mandatno kaznovanje kršilcev prometnih predpisov se pogosto izjalovi s tem, da je kazni ali preizkušnji ali previsoki ter ne vpliva vzgojno.

Bilo bi treba uporabiti druge vzgojne metode za kršilce cestno-prometnih predpisov.

1. V nekaterih državah je de-

Pri delu so se poškodovali:

V pražarni:

Jovan JOVANOVIĆ, star 27 let. Poškodoval se je dne 30. marca ponoči, ko je hotel usmeriti industrijski voziček z vrtilne plošče na tir. Ker ni imel dosti prostora, ni upošteval predpisov in je voziček vlekel, namesto da bi ga potiskal. Kolo vozička mu je stisnilo palec na levi nogi.

Franjo PREDRAGOVIĆ, star 36 let. Poškodoval se je 2. marca pri odstranjevanju aglomerata. Ko je prišel z odstranjevanjem aglomerata na kraju aglo-traka, mu je noga spodrsnila ter je padel. Pri padcu se je udaril v hrbet.

Miodrag VUČKOVAC, star 25 let. Poškodoval se je 13. marca pri premikanju prekucnika na aglo-traku, ker je le-tega potiskal ob strani, namesto od zadaj. Pri tem si je odrgnil prst leve roke.

V topilnici:

Pavel DEČMAN, star 54 let. Poškodoval se je 2. marca pri šaržiranju cinka v peč za cinkovo belilo. Njegovemu pomočniku je komad cinka pri šaržiranju spodrsnil ter padel ponesrečenca na roko, ki je ravno takrat dvigal drugi komad.

Adem BABAJ, star 25 let. Poškodoval se je dne 28. marca pri polnjenju retorte s cinkom v oddelku »fini cink«. Ko je polnil retorto, so mu vroči hlapi iz retorte povzročili opekline na roki. Ponesrečenec je uporabljal rokavice, vendar so bili rokavi delovne obleke prekratki.

Mehmedalije MRKALJEVIĆ, star 25 let. Poškodoval se je dne 26. marca. Pri vstavljanju predležev je stal z eno nogo na tiru šaržirnega stroja. Sodelavec, ki je upravljal šaržirni stroj ni tega opazil ter pri premiku poškodovalec ponesrečenca nogo. Do nesreče je prišlo zaradi obojestranske ne previdnosti.

Džemal METUŠ, star 24 let. Poškodoval se je 23. marca. Pri razkladanju cinkovega prahu si je zaradi ne previdnosti izvinil prst.

Marko JEZOVSEK, star 33 let. Poškodoval se je 20. marca. Pri odstranjevanju predležev se mu je cink iz predleža vlijal za rokav desne roke ter mu jo opekel.

Anton MACUH, star 26 let. Poškodoval se je 20. marca pri nakladanju cinkovega prahu. Ko je dvigal boben s cinkovim prahom na aku-vozičku mu je boben spodrsnil ter ga udaril v koleno.

Ivan SKRNIČKI, star 21 let. Poškodoval se je 19. marca pri razkladanju cinkovega prahu iz vozička — japanerja. Ker je sode-

lavec preveč magnil voziček je le-ta izgubil ravnotežje ter udaril ponesrečenca po nogi.

Lazar KRNOVSKI, star 25 let. Poškodoval se je dne 11. marca pri šaržiranju cinkovih blokov v retorte — oddelek »fini cink«. Rob cinkovega bloka mu je stisnil prst desne roke.

V valjarni:

Draško VIGNJEVIĆ, star 23 let. Poškodoval se je dne 28. marca, ko je peljal voziček natovorjen z bloki. Voziček se je prevrnil ter udaril ponesrečenca v nogo.

Drago SPILJAR, star 32 let. Poškodoval se je 9. marca pri snemanju ravnala na škarjah za cinkovo pločevino. Stisnilo mu je prst desne roke.

V obratih soli:

Novak ANTESEVIĆ, star 31 let. Poškodoval se je dne 9. marca pri dviganju bobnov s šaržo za izdelavo Na-sulfida. Dobil je roko med bobne, pri čemer mu je stisnilo palec desne roke.

Stanko PUNGARSEK, star 29 let. Poškodoval se je 10. marca, ko mu je izpadel gumijasti nastavki svinčene cevi ter padel v razredčeno lužino. Ta je brizgnila ponesrečenca v oči.

Ing. Vili RAZNOŽNIK, star 27 let. Poškodoval se je dne 17. marca pri obhodu obrata kromov galun. Ker je delavec uporabljal za pretakanje lužine prekratko cev, mu je lužina brizgnila v oko.

V obratih pigmenti:

Feliks ROPERT, star 30 let. Poškodoval se je 2. marca, ker ni upošteval varnostnih ukrepov in ni poklical skupinovodjo, da vodi delovni postopek pri polnjenju cisterne z žvepleno kislino. Kislina ga je obrizgala po obrazu.

V obratu umetnih gnojil:

Ludvik ŽAGMAJSTER, star 34 let. Poškodoval se je dne 19. marca pri montaži novih nožev v razkrojevalnem kotlu, kjer mu je nepredvidoma spodrsnilo. Občutil je bolečino v kolenu.

Ivan DRESLER, star 23 let. Poškodoval se je 19. marca pri odpiranju vrat razkrojevalnega kotla. Ker ni imel zaščitnih očal, mu je vroč superfosfat brizgnil v oko.

Djerdje GARGALIJEVIĆ, star 24 let. Poškodoval se je dne 23. marca. Pri odpiranju vrat razkrojevalnega kotla mu je padel moker superfosfat na roko. Ponesrečenec noče nositi zaščitnih rokavic.

V obratu organska kemija:

Ciril PESJAK, star 53 let. Poškodoval se je dne 9. marca. Pri odvijanju prirobnice na klorirnem stolpu je stal na lestvi. Ko je opazil, da iz cevi uhaja klor, se je sunkovito obrnil, tako da je lestev spodrsnila. Ponesrečenec se je udaril v prsni koš ter si je poškodoval rebra na desni strani.

V mehanični delavnici:

Friderik ZNIDER, star 37 let. Dne 26. marca se je pri pritrtjevanju odvodne cevi iz mešalca do ciklona v obratu svinčnih oksidov delno zastrupil s plinom zaradi lastne ne previdnosti. Ko je ugotovil, da iz cevi uhaja, bi moral takoj zapustiti delovno mesto.

Karel KRAJNC, star 49 let. Dne 24. marca se je pri pritrtjevanju slepe prirobnice na zunanjem plinovodu ob zidu obrata svinčnih oksidov delno zastrupil s plinom. Verjetno je bilo kljub prezračitvi v plinovodu še nekaj generatorskega plina, ponesrečenec, ki pa trpi za naduho, ni pravočasno zapustil dela.

Matevž MEDVED, star 24 let. Poškodoval se je 18. marca pri razkladanju litoželeznih plošč iz vozička. Ena od plošč mu je zaradi ne previdnosti stisnila za pest leve roke.

Jože DOJER, star 22 let. Poškodoval se je 16. marca, ko je popravil kroglični mlin. Sodelavec je nehote zavrtel jemnico v trenutku, ko je ponesrečenec imel roko na zobatem kolesu. Stisnilo mu je prst desne roke.

Franc MESAREC, star 27 let. Poškodoval se je dne 10. marca, ko se mu je pri struženju zapičil ostružek v kazalec desne roke.

V mizarski delavnici:

Anton ZLAUS, star 35 let. Poškodoval se je dne 15. marca. Pri izdelavi lesenega opaža ni dobro prireditel leseni moral, ki mu je pozneje padel na glavo.

V gradbenem oddelku:

Ilija STOJADINOVIC, star 32 let. Poškodoval se je dne 15. marca. Pri pospravljanju prostora okoli topilniške peči se je zaskalil v roko.

V transportnem oddelku:

Rudolf OBLAK, star 26 let. Poškodoval se je dne 18. marca pri odvozu topilniških ogorkov. Ker so bile v prostoru pod destilacijskimi pečmi, zametane transportne poti je z zadnjimi kolesi vili-

čarja zadel v kamen. Zaradi tega mu je sunek volana izvinil palec leve roke.

Veliša STEJEPANOVIC, star 16 let. Poškodoval se je dne 11. marca pri čiščenju separacijskega prostora. Ko sta s sodelavcem odnašala komad debelega železa mu je ta padel na palec desne noge.

V pomožnem oddelku:

Janez ČERNIČ, star 45 let. Poškodoval se je dne 4. marca, ko se je peljal s kolesom po levi strani dvorišča. Zaradi ne previdnosti na dvorišču (s kamioni natrpano dvorišče) in neupoštevanja prometnih predpisov (vožnja po levi strani) se je zaletel v viličar. Poškodoval si je stopalo.

Heda LEDINSKI, stara 19 let. Poškodovala se je dne 20. marca, ko je hotela zamašiti steklenico. Porezala se je po roki.

Spremembe členov splošnih določil pravilnika o delitvi osebnih dohodkov

Centralni delavski svet je na predlog upravnega odbora sprejel sklep, da se zaradi vskladitve s predpisi Zavoda za socialno zavarovanje, spremenijo členi 3., 20. in 28. »splošnih določil« Priloge k delitvi osebnih dohodkov.

Členi sedaj glasijo:

Člen 3. Sredstva za osebne dohodke se ugotavljajo in dokončno delijo po periodičnih obračunih.

Člen 20. Obračuni in izplačila osebnih dohodkov med periodičnimi obračuni so začasni in se štejejo kot akontacije do dokončnega obračuna.

Dokončni obračun se izvrši v mejah sredstev, ki so izločena za osebne dohodke na podlagi periodičnega obračuna.

Člen 28. Za koledarski mesec izplačani in obračunani osebni dohodki so le akontacija. Dokončni obračun in izplačilo se izvrši v mejah sredstev, ki so izločena za osebne dohodke na podlagi periodičnega obračuna.

D. M.

Dapisuite v
CINKARNAR

V: Po daljšem bolniškem staležu zdravnik lahko odredi zavarovancu delo s skrajšanim delovnim časom, če se je njegovo zdravstveno stanje med tem toliko izboljšalo, da bi bilo takšno delo koristno za povrnitev polne delovne zmoglosti. Zanima me, če se lahko zavarovanec, ki mu je zdravnik določil delo s skrajšanim delovnim časom premesti na drugo delovno mesto, ker tehnološki proces ne dopušča na tem delovnem mestu delati s skrajšanim delovnim časom.

O: Z ozirom na to, da ni načelno razlike med zavarovancem, ki dela s skrajšanim delovnim časom na podlagi čl. 50 Zakona o zdravstvenem zavarovanju in zavarovancem s polno zaposlitvijo, se takega zavarovanca lahko premesti na drugo delovno mesto. Pri določitvi dela na drugem delovnem mestu pa je treba upoštevati zavarovancevo zdravstveno stanje in strokovno sposobnost. Stremeti je treba, da se zavarovancu odredi takšno delo, ki ga bo lahko opravljal in ki mu bo hitreje povrnilo delovno zmoglost za svoje delo, ni pa dopustno premestiti zavarovanca med začasno nezmožnostjo za delo na takšno delovno mesto, ki bi v celoti nasprotovalo značaju dela na njegovem rednem delovnem mestu. Pred vsako premestitvijo takega zavarovanca se moramo posvetovati z zdravnikom, ki ga je zdravil oziroma z zdravnikom, ki je zavarovancu odredil skrajšan delovni čas. S temi zavarovanci pa nikakor ne moremo primerjati zavarovancev — invalidov II. kategorije invalidnosti. Ti zavarovanci imajo tudi skrajšani delovni čas, vendar je premestitev iz delovnega mesta, ki ga je določila invalidska komisija, na drugo delovno mesto brez predhodnega pristanka invalidske komisije nedopustna.

Kot predzadnja letošnja premiero ima Slovensko ljudsko gledališče v Celju na programu tragedijo irskega pisatelja Seana O'Caseya (beri: Sona Okejzija): »Senca pravega moža«. Že sam avtor je nam Slovencem blizu: kot sin ubožnih staršev — od dvanajstih otrok jih je zaradi lakote ostalo samo četvero pri življenju — se je že zgodaj udeleževal delavskih stavek, pridružil pa se je tudi irskemu odporničnemu gibanju za osvoboditev Irske izpod angleškega gospodstva. Pisati je začel razmeroma kasno, saj je moral trdo delati, da se je sploh lahko preživel. Bil je cestni pometlač, sluga, delavec na železnici in v pristanišču. V bojih proti Angležem med prvo svetovno vojno pa je bil sekretar irske proletarske armade.

V vseh svojih delih prikazuje svoje rojake v tem boju za osvoboditev Irske. Zanimivo pa je, da je moral kasneje, po pomiritev zbežati prav na Angleško. Katoliško usmerjena nova vlada ni prenesla O'Caseyvega komunističnega prepričanja.

Režiser te igre je Juro Kisliger. V vlogi dekleta nastopa Marjanca Krošova, vloge predmestnih prebivalcev, ki različno reagirajo v dublinskem upor, pa kreirajo Janez Bermež, Nada Božičeva, Marijan Breznik, Franci Gabrovšek, Marija Goršičeva, Pavle Jeršin, Sandi Krošl, Volodja Peer, Jože Pristov in Janez Škof.

Povišanje dnevnice za tehnično dežurno službo

Centralni delavski svet je na predlog upravnega odbora sprejel sklep, da se zaradi vskladitve z osebnimi dohodki in zaradi večje odgovornosti tehničnega dežurnega pri opravljanju svoje dolžnosti, povečajo dnevnice oziroma honorarji za tehnično dežurno službo od sedanjih 1.700 din na 2.500 din za dežurstvo ob delavnikih. Za dežurstvo ob nedeljah in državnih praznikih se pa honorar poviša od sedanjih 2.500 din na 3.500 din.

D. M.

NOVA PREMIERA V SLOVENSKEM LJUDSKEM GLEDALIŠČU

Senca pravega moža

zbežati prav na Angleško. Katoliško usmerjena nova vlada ni prenesla O'Caseyvega komunističnega prepričanja.

V tragediji »Senca pravega moža«, prikazuje O'Casey predmestne prebivalce irskega glavnega mesta Dublina, njihovo vedenje v času, ko so bile angleške racije na dnevnem redu. V tem delu je O'Casey pravi mojster v slikanju značajev svojih junakov. Z nič kaj svetle strani jih ne prikaže. Junak je tisti, ki ima polna usta gorečih besed o ljubezni do domovine, kadar pa pride trenutek, ko bi se moral pokazati junaka, vrže puško v koruzo. Prava junakinja je preprosto dekle, ki v odločilnem trenutku žrtvuje svoje mlado življenje, ne da bi se prav zavedala veličine svojega dejanja, zgolj iz svojega človeškega nagnenja in občutja, da je solidarnost med ljudmi pogoj za vse druge vrednote, tudi za ljubezen.

Režiser te igre je Juro Kisliger. V vlogi dekleta nastopa Marjanca Krošova, vloge predmestnih prebivalcev, ki različno reagirajo v dublinskem upor, pa kreirajo Janez Bermež, Nada Božičeva, Marijan Breznik, Franci Gabrovšek, Marija Goršičeva, Pavle Jeršin, Sandi Krošl, Volodja Peer, Jože Pristov in Janez Škof.

J. Zmave

NALOGE LJUDSKE TEHNIKE

(Nadaljevanje s 3. strani)

ki v okviru društva delujejo samostojno s svojim lastnim odborom, ki vodi in usmerja delo krožka. S pravicami, ki jih je novi statut predvidel v tem oziru, so se istočasno povečale tudi odgovornosti in dolžnosti članov, ki so v okviru odborov zadolženi za vodenje krožkov. Ker je bilo preteklo obdobje šele prvo po spremembah o delovanju društva in čeprav vemo, da je vsak začetek težak, ne moremo biti zadovoljni z načinom prilagajanja novim pogojem. Društveno življenje v krožkih se ni osamosvojilo in razširilo v taki meri, kot to predvideva in dopušča statut. Delo odborov v krožkih se skoraj ni čutilo in se je največkrat odvijalo po starih principih. Vse premajhna je bila angažiranost odbornikov pri pospeševanju dela, utrjevanju organizacije in dobivanju novih članov v posameznih krožkih. Večji del krožkov še nima izdelanih svojih poslovnikov in pravil, ali pa so ta pomanjkljiva. Ta pravila bo treba čimprej pripraviti. V njih je treba predvideti večje in tesnejše sodelovanje vseh članov krožka pri izdelavi programov in načrtov dela krožka. Tako bodo težnje in potrebe članov naše večji odsev v delovnih načrtih krožkov. V preteklem letu je bilo delo posameznih krožkov še vedno odvisno od aktivnosti in sposobnosti oziroma neaktivnosti in nezainteresiranosti posameznih vodij krožkov. Načela, ki smo jih sprejeli z novim statutom pa imajo namen ravno te pomanjkljivosti odpraviti.

Z delom posameznih krožkov društva v preteklem obdobju smo lahko v glavnem zadovoljni. Odsev tega dela je bilo množično vključevanje novih članov, ki so v delovanju našega društva vide-

li nadaljnjo možnost svojega izpopolnjevanja v vseh vrstah tehnike. Ocenjevanja posameznih krožkov so bila podana na občnih zborih, zato ni namen, da jih ponovno osvetljujemo. Tudi v preteklem obdobju se dejavnost društva ni omejila na ozek krog v podjetju. Člani LT se zavedamo, da je potrebno naši mladini na šolah omogočiti današnji dobi primeren tehnični pouk. Ker šole za to še nimajo dovolj finančnih sredstev, niti primernega kadra, smo po svojih močeh pomagali vsem vzgojnim organizacijam, ki so nas za pomoč prosile. Tako smo nudili šolam in tem organizacijam za vzgojo mladine, pomoč v skupnem znesku 581.000 dinarjev. Poleg tega bomo sodelovali pri opremljanju tehničnega centra na eni izmed šol v Skopju.

V preteklem letu je naše društvo dobilo tudi nove društvene prostore. To so prostori, katere je uporabljala sindikalna podružnica. V nove prostore sta se že vselila dva krožka, medtem ko je za ostale krožke nujno potrebna adaptacija prostorov. Zato smo sklenili, da prostore popolnoma obnovimo in tako dobimo dom LT, ki bo prvi v Celju. V novem domu LT bodo imeli prostore vsi krožki društva. Poleg tega nameravamo urediti klubsko sobo, kjer bomo lahko imeli razna predavanja in poljudno strokovno znanstveno knjižnico. Upajmo, da bo dom LT ob aktivnem sodelovanju vseh članov do konca leta že služil svojemu namenu, saj so zanj že napravljeni vsi načrti, finančna sredstva delno že zagotovljena, zato upamo, da bodo tudi člani sami preostali del prispevali v obliki prostovoljnega dela in tako omogočili še bolj množično in intenzivno dela našega društva. I. Lužar

Analiza zdravstvenega stanja zaposlenih v podjetju

(Nadaljevanje)

Iz dosedanjih sestavkov smo dobili grobi pregled nad tem, kakšne bolezni so se pojavljale v letu 1963, koliko je bilo nezgod itd.

Če zasledujemo poročila za nekaj let nazaj, pride do izraza naslednji podatek: leto za letom naletimo pri gotovih obolenjih ali med poškodovanci na ene in iste osebe. V veliki večini primerov gre pri tem bodisi za delavce, ki so sicer telesno zdravi, vendar pri svojem delu več ali manj trajno izpostavljeni celi vrsti za zdravje neugodnih činiteljev. Na drugi strani pa gre pri teh »povratnikih« za manj odporne ljudi, ki hitro bolezensko reagirajo. Spet tretja vrsta so oni, lahko bi jih imenovali »ljudje z izredno smolo«, ki zbole ali se poškodujejo v okoliščinah, ki so za druge — enako izpostavljene — nevarne.

Iz teh vrst se regrutira največ naših kroničnih bolnikov in delovnih invalidov. Kakor so akutna obolenja in lažje poškodbe veliko breme za nek kolektiv, zlasti če se pojavljajo množično, tako postajajo kronični bolniki prav gotovo še posebno breme in skrb nekega podjetja, ker tu ne gre samo za čisto, kratkotrajno izgubo delavca — proizvajalca, temveč za trajno zmanjšano zmoglost za delo ali celo popolno invalidnost, kar pomeni poleg materialne izgube še socialno ekonomski in družbeni problem.

Kot smo že prej navedli, imamo tudi v naših poročilih verodostojne podatke za to, da je v podjetju registriranih mnogo preveč kroničnih bolnikov. Poglejmo si nekaj najbolj zastopanih vrst:

1. Kronične okvare dihal — od pljučnega katarja, astme, tuberkuloze do silikoze;
2. Kronično obolenje želodca — pričenši z vneto sluznico, preko obstoječih razjed na želodcu ali dvanajsternikov, do onih bolnikov, ki imajo operacijo že za sabo;
3. Kronične okvare hrbtenice, njenega veziva in išijasa so tista skupina težkih bolezni, ki se jih

je pri fizičnih delavcih najtežje ubraniti;

4. Dokajšnja skupina delovnih invalidov zaradi serije težjih ali ene same težke poškodbe;

Podrobnejša analiza je pokazala, da je od celotnih bolniških dni za zdravljenje dihalnih obolenj odpadlo v letu 1963 52 % dni na kronične bolnike. Pri kroničnih »želodčarjih« je porabljenih od celotnega staleža za obolenja prebavil 39,4 % bolniških dni, najbolj pereče pa je stanje pri okvarah hrbtenice in išijasu, kjer je od celotnih dni, porabljenih za zdravljenje raznih obolenj gibalnih organov, odpadlo 62,2 % dni za zdravljenje teh kroničarjev.

Vsi smo si edini v tem, da je treba tu nekaj ukreniti. Moramo pa si biti na jasnem, da sama dobra volja ni vse in da samo ena vrsta službe, ki se ukvarja z zaščito delavca, ne bo uspeša. Potrebno je sodelovanje med zdravstveno, socialno-kadrovsko službo, samoupravnimi organi, društvenimi organizacijami in seveda obratovodstvi.

dr. Slavko Sopar

Sprejet plan DOTACIJ ZA DRUŽBENI STANDARD V LETOSNJEM LETU

Ze vsa leta nazaj je podjetje, seveda v skladu s predpisi, dajalo sredstva za topli obrok in samska stanovanja našim delavcem. Centralni delavski svet je razpravljal ter tudi za letošnje leto odobril naslednjo dotacijo za družbeni standard:

- I. Samski domovi:
 - a) Razlika med stvarno ceno in ceno po ceniku 6.179.800 din.
 - b) Stroški nočnin za nezasedena ležišča 1.670.000 din.
 Skupna negativna razlika med dohodki in izdatki samskega doma 7.849.800 din.
 - II. Družbena prehrana
 - a) Prispevek k ceni toplega obroka 27.000.000 din.
 - b) Primanjkljaj kuhinje, toplega obroka zaradi povišanja tržnih cen 2.700.000 din.
 - c) Brezplačne malice ob državnih praznikih 1.008.000 din.
 - d) Adaptacija in oprema kuhinje 6.000.000 din.
 Skupaj družbena prehrana din 36.708.000.
 - Stroški dotacij za družbeni standard skupaj 44.557.000 din.
- V gornjem planu dotacij niso vključeni stroški za rekreacijo prevoze na delo, gradnjo družinskih stanovanj. Prav tako niso zajeti stroški za morebitni dopolnilni brezplačni obrok za topilec v letnih mesecih in stroški za mineralno vodo.

D. M.

PO ASKERCU

DODATEK NA DELOVNI STAŽ V TOPILNICI

Centralni delavski svet je na predlog upravnega odbora sprejel sklep, da se delavcem na najtežjih delovnih mestih v topilnici surovega cinka dodeli dodatek na delovno dobo.

V pravilniku o delitvi osebnih dohodkov je vstavljeno naslednje določilo:

»Delavcem, zaposlenim v topilnici surovega cinka, se iz razpo-

ložljiveložljive mase te obračunske enote izplačuje dodatek za delovno dobo. V delovno dobo za pridobitev pravic do izplačila tega dodatka se šteje samo delovna doba v topilnici surovega cinka na delovnih mestih, za katera je ta dodatek določen.

Sredstva za ta dodatek mora toplotnica sama ustvariti in se izplačuje samo za dejansko izvršene ure.

Dodatek na staž — delovno dobo znaša:

Delovna doba	bruto din	din neto
od 0 do 6 mesecev	—	—
od 6 mesecev do 2 let	15,14	9,62
od 2 let do 5 let	30,30	19,24
od 5 let do 10 let	37,86	24,04
preko 10 let	45,43	28,85

Do tega dodatka so upravičeni delavci, ki delajo na naslednjih delovnih mestih:

1. Asistent obratovodje topilnice, ki vodi manever;
2. Vodja izmene topilnice;
3. Počar destilacijskih peči;
4. Kurjač destilacijske peči;
5. I. topilec;
6. Drugi topilec;
7. I. čistilec v topilnici;
8. Vozač ogorkov;
9. II. čistilec v topilnici;

10. Kurjač finega cinka;
11. Topilec finega cinka.

Omenjeno je, da bo morala sredstva za ta dodatek, toplotnica sama ustvariti. Za ustvaritev teh sredstev je več možnosti, ena od teh je prihranek premoga, posebno sedaj, ko je pričela obratovati separecija rajmovke.

Do tega dodatka so upravičeni samo oni delavci, ki tekom meseca nimajo nobenega neopravičenega izostanka.

»Joj, kam bi del?«

SEDEM RADIOAMATERJEV USPEŠNO OPRAVILO »A« IZPIT

Morda se še spominjate prvih notic o radio-klubu LT Cinkarne. Takrat je marsikdo pomislil — zopet same besede. Pa ni bilo tako.

V klubu je bilo skoraj vsak dan živahno. Navdušeni radioamaterji so dvakrat tedensko poslušali predavanja, ostale dneve pa so izdelovali vsak svoj maketni izdelek — praktični del izpita. Z materijalom ni bilo težav, kajti klub smo

odlično! Svetozar je potem še odgovarjal na tri vprašanja iz elektrotehnike in tri iz radiotehnike. Sicer z malo treme — ampak uspeh ni izostal. Ta primer sem opisal zato, ker je tudi osnova za nadaljnje delo v klubu. V pro-

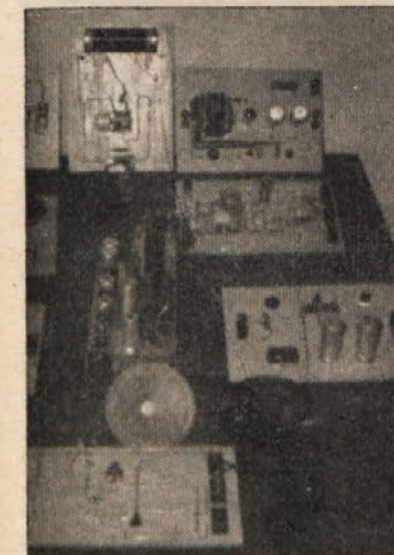

Tudi Ohmov zakon jim ne dela več težav

opremili tako, da je bilo vsakomur na razpolago, kar je potreboval za svoj izdelek. Omenil sem že, da so izdelki v obliki maket, ki so namenjeni za učila pri teoretični razlagi radiotehnike. Tako so bila razdeljena, izgotovljena in ocenjena naslednja dela: detektorski sprejemnik z diodo, detektorski sprejemnik z tranzistorjem, tranzistorski nizko frekvenčni ojačevalnik, tranzistorski sprejemnik s tremi tranzistorji, elektronski usmernik, selenski usmernik, enocevnik in eksperimentalni oscilator. Vsa omenjena dela so tečajniki praktično demonstrirali pred izpitno komisijo, ki so jo sestavljali tovariši: Viktor Skale, Hinko Jordan in Peter Omerzel. Vse naprave so pravilno delovale in tečajniki so s tem dobili vizo za ustmeni del izpita. Kako je potekal takšen izpit, lahko razberete iz naslednjih vrstic.

RADIOAMATER SVETOZAR S SVOJIM EKSPERIMENTALNIM OSCILATORJEM

Priključil je nanj vse napajalne napetosti in sproti pojasnjeval delovanje oscilatorja, sestavo in elemente. Ker je oscilator pravzaprav oddajnik elektro-magnetnih valov, ki niso slišni, njegova naprava na videz ni delovala. Vsa stvar pa se je spremenila, ko smo v sosednji sobi vključili amaterski kratkovalovni sprejemnik SKG »Iskra«. Z malenkostno manipulacijo, se je iz zvočnika v sprejemniku začel oster pisk, katerega je oddajal naš oscilator. Torej je naš mali oddajnik v resnici deloval in si zaslužil ime eksperimentalni oscilator. Ocena del —

Izdelki naših radioamaterjev

gramu imamo namreč izdelavo amaterskega 50 W KV oddajnika (opisani oscilator ima moč le nekaj tisočink wata), ki bo skupno

Nasmeh dokazuje, da delo ni bilo zaman

Tehnologija lepljenja kovin

Tehnika lepljenja kovin pridobiva vedno nova področja uporabe. V mnogih industrijskih panogah jo že mnogo uporabljajo. V Vzhodni Nemčiji so šele v nekaterih podjetjih pričeli sistematsko uvajati novo reparaturno metodo z lepljenjem. Vzrok temu je še vedno nezaupanje strokovnjakov pri vzdrževanju vozil, ki niso prepričani, da je lepljenje popolnoma ustrezen reparaturni postopek. Danes pa že lahko trdijo, da s tehniko lepljenja lahko pridobijo za narodno gospodarstvo ogromne vsote. Veliko sestavnih delov vozil, ki so določena že za odpad, s pravilno uporabo lepljenja zopet uporabijo ter s tem preprečijo nabavo novih.

Pri tem je potrebno upoštevati, do kakšne meje uporabljajo lepljenje v reparaturah. V večini primerov ne morejo pričakovati, da bo trdnost lepljenja spoja večja kakor originalnega dela. Uvajanje in uporaba smol za lepljenje zahteva, da upoštevajo vse posebnosti teh smol pri reparaturi delov. Nekaj prav potrebnega osnovnega znanja o možnosti uporabe te tehnike je v naslednjem navedeno na osnovi prav karakterističnih primerov:

1. Primerne smole za lepljenje

V Vzhodni Nemčiji so ugotovili, da ustrežata z najugodnejšimi lastnostmi za popravila pri motornih vozilih dve vrsti lepilnih smol. Kot mrzlo strdilo smo uporabljajo Epoxyd smolo EKG 19, izdelek VEB Leuna Werke

s sprejemnikom SKG sestavljal prvo-predajno sekcijo radiokluba. To samo mimogrede, kajti opisati moram še humoristični del izpita.

NA VRSTI JE BIL RADIOAMATER STANE Z ELEKTRONSKIM USMERNIKOM

Njegov usmernik je sestavljen iz omrežnega transformatorja, ki izmenično omrežno napetost 220 V transformira na 2×300 V, to pa elektronika usmeri, tako da dobimo na izhodu usmernika 420 V enosmerne napetosti. Vsi elementi usmernika so, kot pri ostalih, pritrjeni na leseni deščici iz vezanega lesa, pač v maketni obliki. Pri ustnem delu izpita je dobil vprašanje iz elektrotehnike: »Na čem sloni delovanje omrežnega transformatorja?« On pa najprej pogleda na svojo maketo, potem pa kot teleprinter: »Delovanje omrežnega transformatorja sloni na podstavku.«

Izpitna komisija je ostala trenutek brez besed, saj je razumljivo — nerodno vprašanje, enak odgovor. No, nesreča ni bila tako huda, kajti Stane je kmalu pojasnil, da deluje transformator na principu elektro-magnetne indukcije in ne na — »podstavku«.

Za zaključek naj še povem, da je sedem radioamaterjev uspešno opravilo »A« izpit, dva nista končala praktičnih del in nista bila na izpitu, radiotelegrafisti pa so obnemeli neke na sredini. Majhne številke, ali ne? Poskrbite, da bodo v prihodnje večje! Če ne gre vse takoj, je potrebno poizkusiti še enkrat... Peter Omerzel

Gasilci so zborovali

V mali dvorani družbenih organizacij so se v soboto, 14. marca 1964 zbrali gasilci, da pregledajo svoje delo v lanskem letu.

Udeležba je pokazala, da so naši člani disciplinirani in želijo svoje delo opravljati vestno in požrtvovalno v korist požarnega varstva v podjetju. Na zbor smo povabili zastopnike naših političnih organizacij, žal od teh ni nihče prišel. Zbora so se udeležili ing. Klemen Stegenšek in podpredsednik DS tovariš Slavko Vervega ter zastopnik gasilskega društva Gaberje.

Po poročilu UO društva se je razvila živahna razprava, v kateri je članstvo nakazalo, da je največji problem v društvu pomanjkanje članov. Razprava je pokazala, da se bo novi upravni odbor moral lotiti tega vprašanja in skušal pridobiti čimveč mladih ljudi v gasilsko organizacijo. Razpravljalo se je tudi o izobraževanju skupine bolničarjev iz vrst operativnih članov. Takšna skupina je v nesreči zelo pogrešana, kajti zavedati se moramo, da v prvih trenutkih nesreče lahko človeku veliko pomagamo. Nčeto je bilo tudi vprašanje vodnih razmer, oziroma razširitev vodovodnega omrežja, tako v starem delu Cinkarne kakor tudi v obratu organskih barvil. Diskusija je tudi pokazala uspešno sodelovanje med društvom in službo požarne varnosti v podjetju. Ugotovljeno je, da so člani službe pokamna mu je kamen padel na nogo.

žarne varnosti preprečili razširitev začetnih požarov, istočasno pomagali ponesrečenim delavcem in jim nudili prvo pomoč.

Glede gasilskega orodja, ki ni več primerno za službo požarne varnosti niti za društvo, je razprava pokazala, da bo v okviru razvoja podjetja mogoče rešiti tudi to vprašanje.

Ing. Stegenšek je omenil, da uprava podjetja usmerja službo požarne varnosti in da odgovornost v tej smeri nosijo posamezni obrati. Med letom smo obrate zadolžili z gasilskim orodjem (ročni gasilski aparati in ostala oprema), da lahko sami pogasijo začetni požar, seveda pa zato mo-

rajo imeti sposobne ljudi. Služba požarne varnosti te ljudi izobražuje na seminarjih. Nadalje se je zahvalil društvu za delo, ki ga je opravilo v preteklem letu in pohvalil sodelovanje med službo požarne varnosti in med društvom. Razprava je nadalje pokazala, da se društvo pravilno razvija, ter strokovno izpopolnjuje. Interna tekmovanja, ki jih je operativno vodstvo društva priredilo lani, so pravilna in vzpodbudna oblika izobraževanja. Razprava je tekla tudi o finančnih sredstvih, ki naj bi bila zagotovljena pravočasno kar bo pospešilo normalno delo društva. Zbor je naložil novemu odboru nalogo, da se tega vprašanja takoj loti, sicer bi lahko prišlo do zastoja v sami dejavnosti društva. Zbor se je zahvalil sindikalni podružnici za dodeljeno dotacijo v letu 1963.

Nadalje je zbor izvolil novo vodstvo: 9-članski upravni odbor in 3-članski nadzorni odbor. Za predsednika društva je bil izvoljen ing. Franc Kapus, za poveljnika pa tovariš Stanko Leskovšek. Upravni odbor se je pomladil z nekaj novimi člani — mlajšimi tovariši.

Gasilci so na zboru sprejeli obširen plan dela za leto 1964 in istočasno finančni plan, ki naj zagotovi najnujnejša sredstva za društveno življenje.

Občni zbor je pokazal, da imamo v podjetju močno operativno gasilsko enoto, ki se stalno in vestno pripravlja, da bo kos nevarnemu elementu — ognju, kadar bo ta poskušal ogroziti našo skupno imovino, ali pa kakšni drugi elementarni nesreči.

Stane Leskovšek

DOPISUJTE
V
SVOJ LIST!

IZ VARILNE PRAKSE

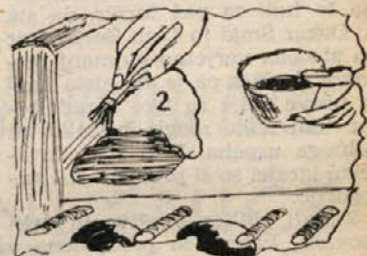
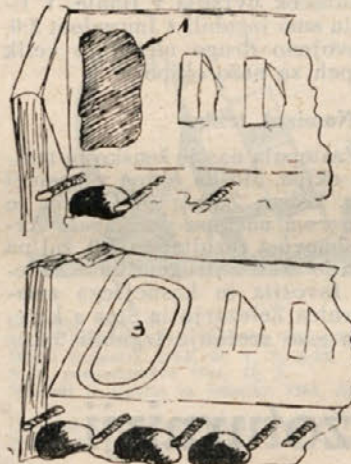
ni potreben dodatek primesi k smoli, se je najbolj izkazala Epoxyd smola EKG 10, izdelek že navedene tovarne in pa češka epoxi 1001 smola z istimi lastnostmi. To so enokomponentna lepila v trdnem stanju oziroma v obliki praška. Strdilo je že dodano lepilu.

Za lepljenje je potrebna naprava, ki omogoča segrevanje pred-

za toplotno in dinamično obremenjene predmete.

2. Potek lepljenja

Naprej zmešajo epoxydno smolo EKG 19 in jo s čopičem nanesejo. Ta predobdelava je potrebna, da dobijo boljšo vezavo mase s kovino. Maso pripravijo z dodatki in sicer do 15 % k epoxydni smoli.

1 okrov s prebito steno
2 nanesena masa
3 pripravljeno mesto po strditvi in brušenju

meta za nanašanje lepila in za strjevanje pri vedno določenih temperaturah; te temperature morajo ostati daljšo dobo konstantne. Tudi tukaj ne nastanejo praktično nobena krčenja, ker lepilo ne izloča hlapljivih snovi. To je prednost, ker lahko lepijo spoje, pri katerih ni možno prezračevanje. Vlečno-strižna trdnost je skoraj dvakratna kakor pri lepilu EKG 19. Iz teh razlogov je priporočljiva uporaba toplotno-utrdilnih lepil

Kot dodatek uporabijo železni ali aluminijev prah. Boljše oblikovanje dosežejo, če dodajo še 50 % mletega kaolina. Dodatke pa glede na uporabo lahko spreminjajo. Pripravljeno maso nanesejo do debeline stranske stene na pokvarjeno mesto (sl. 3). Strjevanje mase je lahko ponoči, pospešijo pa ga z infrardečim žarčenjem. Drugi dan je masa toliko strjena, da lahko obrusijo nevarna mesta.

Ivo Ramšak

ŠTIRJE NOVI IV. KATEGORNIKI

V soboto, 10. marca je bil zaključen turnir IV. kategornikov, ki je obenem bil polfinale za prvenstvo šahovske sekcije za leto 1964.

Kakor smo že videli v zadnji številki našega glasila, je ta turnir imel od vsega začetka presenetljiv potek in je tudi tak ostal do samega zaključka, ali kakor bi to po šahovsko rekli, do zadnje poteze.

Zmagovalec tega tekmovanja je postal Jančič Jože, ki je z osvojenimi osmimi točkami zasedel prvo mesto. Čeravno Jančič ni bil glavni favorit za prvo mesto ni s svojim uspehom presenetil, saj smo mu pripisovali eno najvišjih mest. Vemo, da je Jančič svojega uspeha bil najbolj vesel, saj se mu je izpolnila že večletna želja za priboritev III. kategorije, ki je bila tokrat kronana še z osvojitvijo prvega mesta.

Drugo in tretje mesto delijo Lazič Miodrag in Marjanovič ing. Boško, ki sta osvojila 7,5 točk. Oba sta si s prikazano igro zaslužila priboritev III. kategorijo. S sedmimi točkami si delijo četrto, peto in šesto mesto Brglez ing. Marjan, Počivalšek Ciril in Markočević Slavko. Kot kaže tale razvrstitev, je bila prav huda borba za četrto mesto, s katerim je še bilo mogoče dobiti III. kategorijo. Tukaj se je kot najboljši igralec izkazal ing. Brglez, ki pa tudi s prikazano igro zasluži doseženi uspeh oziroma III. kategorijo. Vsekakor najbolj negativno presenečenje tega turnirja je Počivalšek, ki je veljal za glavnega favorita za osvojitve prvega mesta. Res je, da je Počivalšek močno obremenjen s šolo, je pa ta njegov neuspeh verjetno trenuten in verjamemo, da bomo Počivalška na enem od prihodnjih tekmovanj zopet videli v stari formi. Najbolj vnetemu udeležencu tega turnirja Markočeviću je za las ušla III. kategorija. Kaj pa hočemo, če je bilo samo prvih štirih mest na razpolago. Sedmo in osmo mesto s šest in pol točk delijo Božo Ramšak in Drago Čeh, igralca, ki se po načinu igre močno razlikujeta. Ramšak je miren, na momente še neodločen medtem pa Čeh igra temperamentno in hitro in prav ta hitrost ga je stala marsikatero točko. Če bo opustil hitro igranje, se bo razvil v dobrega igralca. Deveto in deseto mesto delijo s štirimi točkami Vinko Persolja in Ivan Pohole. Kolikor za Poholeta velja uvrstitev je za Persoljo prav narobe za kar je iskati vzroke že pri prvi odigrani partiji z ing. Brglezom, katero bi Persolja lahko gladko dobil, doživel pa je poraz, ki mu je potem vzel vso voljo v nadaljnjem poteku turnirja.

In kakor je pri vsakem tekmovanju, nekdo mora biti zadnji, velja to tudi za naš turnir, da sta to Oskar Šmid in Ivan Zorko, kar pa sta oba verjetno najmanj pričakovala. Res pa je, da nista imela prave volje za igro zaradi česar tudi nista mogla pričakovati dobrega uspeha. Prvi štirje uvrščeni igralci so si priborili III. kategorijo.

Zaradi obilice moštvenih tekmovanj, katera so predvidena v mesecih marec-maj je bilo sklenjeno, da bo finalni turnir za prvenstvo Cinkarne igran v mesecu oktobru letos.

Šahovski brzoturnirji

Objavljamo rezultate odigranih treh rednih mesečnih brzoturnirjev:

Na prvem rednem brzoturnirju za prvenstvo v mesecu januarju je sodelovalo sedem igralcev. Zmagal je ing. Pipuš, ki je osvojil pet točk. Sledijo so: Snajder, Jovanovič, Oblak, Markočević, Ramšak, Krašovec.

Tudi na turnirju v mesecu februarju je sodelovalo sedem igralcev. Prvo mesto je zasedel

ŠPORT KEGLJANJE

V preteklem mesecu je bil na kegljišču Ingrada troboj kegljaških ekip KK Store, KK Celje ter reprezentance Cinkarne starejši člani. Na veliko presenečenje in seveda veselje je zmagala naša reprezentanca v postavi: Goljat Anton, Rudolf Slokar, Viktor Skale, Adolf Mljač (naš upokojenec), Karel Macuh, Franc Krašovec.

Po napetem in živčnem ter žilavem boju je zmagala naša reprezentanca, ostale ekipe so se zvrstile takole:

I. Cinkarna 1992 kegljev, II. KK Store 1945 kegljev, III. KK Celje 1240 kegljev.

Gledano po rezultatih je naša ekipa zmagala prepričljivo in zopet dokazala, da kegljanje v Cinkarni napreduje. V naši ekipi so bili najboljši:

1. Karel Macuh 363 kegljev

2. Viktor Skale 351 kegljev
3. Rudolf Slokar 342 kegljev
4. Adolf Mljač 331 kegljev
5. Franc Krašovec 320 kegljev
6. Anton Goljat 285 kegljev

Iz imen je razvidno, da so to sami stari tekmovalci in ljudje na težkih ter odgovornih mestih, a še vedno najdejo nekaj prostega časa in moči za športno izživiljanje. Sedaj pa pogledimo, kje pa je mladina. Mladina se zanima le za nogomet, ker se ne zaveda, da nogomet lahko igraš med 16 in 25 letom starosti (uspešno). V kegljanju je pa stvar drugačna. Uspešno lahko nastopaš od rane mladosti pa do pozne starosti. Zato ponovno apeliramo na mladino, naj se vključi v naše vrste. Treninje so ob sredah od 15.—19. ure in v petek od 19.—22. ure na kegljišču Ingrada.

Sindikarno moštveno prvenstvo Celja

Okrajna šahovska zveza Celje je v povezavi z Občinskim sindikalnim svetom Celje razpisala ekipno prvenstvo šahovskih sekcij sindikalnih podružnic Celja za leto 1964.

K tekmovanju se je prijavilo 12 moštev, ki so bila na sestanku kapetanov razdeljena v dve po moči enaki skupini. Kot nosilca sku-

pin sta bila določeni moštvi Cinkarne in Železarne iz Stor. Z žrebom ostalih moštev smo dobili takle sestav skupin v predtekmovanju.

Prva skupina: 1. Cinkarna, 2. Ingrad, 3. Elektro, 4. Merx, 5. Veležitar, 6. Obnova.

Druga skupina: 1. Železarna Store, 2. Emajlirana, 3. Banka, 4.

Delavske športne igre v Celju

V dneh od 20. do 25. aprila 1964 je Občinski sindikalni svet organiziral delavske športne igre v malem nogometu, šahu, odbojki rokometu, namiznem tenisu, kegljanju in streljanju z zračno puško. Teh iger smo se udeležili tudi športniki Cinkarne. Kljub temu, da je kvaliteta v posameznih športnih disciplinah bila izredno visoka, smo v celoti dosegli lep uspeh.

Odbojka.

Cinkarna : Etol 2 : 1

Cinkarna : TNZ 2 : 0

Po teh dveh zmagah se je naša ekipa, ki so jo sestavljali ing. Igor Zupančič, ing. Milan Zupančič, Šmon, Gornik, ing. Osole in Lukašček uvrstila v finale. V finalu smo izgubili z Ingradom 2:0. Osvojeno drugo mesto je velik uspeh za našo ekipo.

Namizni tenis.

Zastopala nas je žensko in moška ekipa. Moška ekipa v postavi ing. Lebar, Zolgar in Gornik je v prvem nastopu premagala Avtoobnovo z rezultatom 5:0, žal pa jim je žreb v drugem kolu dodelil favorita in kasnejšega zmagovalca Železarja iz Stor s katerim smo srečanje izgubili 5:2.

Snajder z osvojenimi pet in pol točkami. Vrstni red ostalih igralcev je takle: Jovanovič, Dečko, Arh, Lazič, Markočević in Persolja.

Brzoturnirja za prvenstvo v mesecu marcu se je udeležilo devet igralcev. Ponovno je osvojil prvo mesto ing. Pipuš, ki je dosegel sedem točk. Za njim so se zvrstili: Arh, Snajder, ing. Ružič, Lazič, Dečko, Markočević, ing. Brglez in Jovanovič.

Naša ženska ekipa je (Herta Franc in Metoda Kastelic) osvojila prvo mesto brez igranja, ker se ostalih 8 prijavljenih ekip ni prijavilo sodniku.

Streljanje.

V zelo ostri konkurenci je na streljišču v Storah nastopila tudi naša ekipa: Kukovič, Šmid, Pečnik, Brčko in Počivalšek. Med najboljšim je bil Brečko s 160 krogi.

Mali nogomet.

Za našo ekipo so igrali: Djajič, Davidovič, Vudlja, Ilijevski, Korajlija, Marković in Simovljevič. V prvi tekmi so po lepi igri premagali Železarja iz Stor z 2:1 (2:0). V naslednji tekmi smo izgubili proti slabši ekipi TNZ po zaslugi sodnika Ivana Zorka.

Sah.

Kot vedno smo tudi na Delavskih igrah imeli največ uspeha v šahu, kjer je naša ekipa v postavi Snajder, Arh, ing. Ružič, ing. Vrhovec, Jovanovič, ing. Pipuš, Dečko in Počivalšek zasedla prvo mesto z 21 točkami pred Ingradom z 20,5 točke.

Kegljanje.

Ker se tekmovanja niso udeležili nekateri najboljši tekmovalci, so doseženi rezultati nekoliko slabši, kar je vplivalo na končno uvrstitev ekipe kot celote. Našo ekipo so zastopali: Jančič, Počivalšek, Kolšek, Macuh, Hrstnik, Šmon, Goljat, Kukovič, Veranič, Majerič, Smukovič.

V splošnem smo z izidom tekmovanja v vseh panogah zadovoljni in si želimo še več tako vzornih in discipliniranih tekmovanj v Celju.

Organizacijsko in tehnično so bila tekmovanja na visoki ravni, zaslugi za to pa nosijo organizatorji iz štorske Železarne. Na tekmovanjih smo pogrešali ženske ekipe, ter jih je bilo premalo.

Zlatko Lukašček

V počastitev 1. maja

V CINKARNI PRVA UPRAVA, V OBČINI PRVA CINKARNA!

V drugi polovici meseca aprila so bila v velikem razmahu razna športna tekmovanja v počastitev praznika dela.

Izvršni odbor sindikalnih podružnic Cinkarne je razpisal tekmovanje v štirih športnih panogah. Šahisti smo se k moštvenem brzoturnirju zbrali dne 14. aprila, K temu tekmovanju se je prijavilo 6 moštev, to je 24 igralcev.

Kakor je bilo pričakovati, je zmagala močna ekipa uprave v sestavi: 1. ing. Vrhovec, 2. ing. Pipuš, 3. ing. Stegenšek, 4. ing. Ružič. Sledijo metalurgija I., predelovalni obrati, kemija I., vzdrževalni obrati in metalurgija II.

V okvirju proslav 1. maja je ObSS Celje razpisal Delavske

športne igre. K tekmovanju v šahu se je prijavilo 10 moštev. V zelo zanimivi in do kraja napeti borbi je uspelo našemu moštvu osvojiti prvo mesto z 21 točkami pred ekipo Ingrad, ki je zaostajala samo za pol točke. Uvrstitev ostalih moštev je takšna: 3. Emajlirana, 4. Klima, 5. IFA, 6. Tovar, 7. Mercator, 8. Železarna Store, 9. Obnova in 10. Merx.

Za naše moštvo so igrali: ing. Vrhovec (81,0%), Snajder (81,0%), Dečko (54,2%), ing. Pipuš (87,5%), Jovanovič (50,0%), Arh (94,0%), Počivalšek (56,0%), ing. Ružič (90,6%). Številke v oklepaju pomenijo uspeh na tekmovanju. Jože Snajder

PRIJATELJSKI DVOBOJ

CINKARNA - VELEŽITAR

V okvirju proslave 1. maja je našo sekcijo povabil v goste moštvo ustanovljeni šahovski aktiv pri kolektivu »Veležitar« Celje. Igrali smo na petnajstih deskah kar dokazuje, da je mla-

da sekcija šahistov pri Veležitarju ubrala pravilno pot za razvoj šaha med svojimi člani, za kar imajo največ zaslug tovariši Rovam, Blaž Kunstek, predsednik sekcije tovariš Pelko. Četudi so naši igralci zmagali z visokim rezultatom 10,5:4,5, niso imeli lahkega položaja proti igralcem Veležitarja za katere je tale dvoboj bil prva preizkušnja na njihovi poti v šahovski igri.

Partije v tem dvoboju so se končale takole: ing. Pipuš — Blaž Kunstek 1:0, Jovanovič — Gorjan 1:0, ing. Stegenšek — Pelko 0:1, Počivalšek — Martinc, remi, ing. Ružič — Mlakar 1:0, Jančič — Zavadnik 1:0, ing. Marjanovič — Rovam 1:0, Lazič — Urenovič 1:0, ing. Brglez — Verdnik 0:1, Markočević — Kunstek 1:0, Čeh — Hrovatič 1:0, Ramšak — Pentek 1:0, Šmid — Kolenc 0:1, Krašovec — S. Kunstek 0:1, Šmon — Živkovič 1:0.

Po tekmi je bil odigran brzoturnir na katerem je sodelovalo 24 igralcev razdeljenih v šest skupin s po 4 igralci v predtekmovanju in v finalu. Vrstni red je takle: 1. ing. Pipuš, 2.—3. Počivalšek in ing. Stegenšek, 4. Markočević, 5. Jovanovič, 6. ing. Ružič, 7. Jančič, 8. Ramšak, 9. Pelko, 10. Golob, 11. Davidovac, 12. ing. Marjanovič, 13. Krašovec, 14. Lazič, 15. Rovam, 16. Pentek, 17. Hrovatič, 18. Mlakar, 19. Gorjan, 20. S. Kunstek, 21. Šmid, 22. K. Kunstek, 23. Martinc, 24. Verdnik.

Jože Snajder

REBUS

POSETNIČI

Rudolfe Hlisatri
Vojnik

Tovariš iz Vojnika je zaposlen v Cinkarni. Kje?

Ivek in Aco Stupago
Arclin

Brata Stupago sta zaposlena v našem kolektivu. Uganite, v katerem obratu

J. S.

VAS
KOTICEK

Bencin je povzročil že mnogo nesreč

Bencin topi maščobe. Zato si je tudi utrl pot v gospodinjstvu. Pomaga nam pri čiščenju in pranju. Toda bencin je sila lahko vnetljiva in močno hlapljiva tekočina. Zmes z zrakom pomešanih bencinskih hlapov se ob najmanjši iskri vname — eksplodira! Takšne eksplozijske mešanice so še posebej nevarne v zaprtih prostorih.

Ce uporabljate bencin v zaprtem prostoru, si v nevarnosti na vsakem koraku!

Pri polnjenju vžigalnika z ben-

cinom pazi, da se ne poliješ po roki. Steklenico z bencinom takoj zapri in spravi.

Parketno loščilo ni nevarno, dokler uporabljate tovarniški izdelek. Če pa razredčujete loščilo z bencinom, vedite, da bencin kaj hitro izhlapi.

Največ nesreč s težkimi, celo smrtnimi posledicami pa je terjala uporaba bencina pri pranju oziroma kuhanju perila v vodi, ki smo ji dodali nekaj bencina. Z dodatkom bencina resda laže od-

stranimo umazanijo, toda bencin med vrenjem tako močno hlapi, da smo kljub zračanju nenehno v nevarnosti. Med pranjem v bencinu se je obleka napojila z bencinskimi hlapci. Brž ko prideš do odprtega ognja, se bo obleka vnela!

Pomni, bolj učinkovita pralna sredstva kot bencin so detergen-ti!

Ce upoštevamo vsa gornja navodila in se le lotimo pranja z bencinom, moramo bencin pred čiščenjem madežev preizkusiti.

Madeže na tkaninah pogosto poizkušamo odstraniti z bencinom, vendar z uspehom nismo zadovoljni — okoli madeža ostane temen rob, ki ga težko odstranimo. Da ne bomo neprijetno presenečeni, moramo bencin pred uporabo preizkusiti. Kanimo nekaj kapljic na čist bel papir in pustimo da izhlapi. Če je bencin kemično čist, se pravi, da ne vsebuje nobenih primesi, tedaj bo izhlapel brez sledu in ga lahko uporabljamo za čiščenje občutljivih tkanin. Če pa ostanejo na papirju madeži in temen rob, pomeni, da ni čist in ga ne smemo uporabljati za čiščenje.

In še nekaj drugih nasvetov.

Madeže kemičnega svinčnika odstranimo z uporabo alkohola. Iz belega perila pa s čisto vinsko kislino. Barvaste tkanine čistimo z razredčeno vinsko ali limonino kislino (bodite previdni pri barvah). Dobra je mešanica 1 dela alkohola, 1 dela očetne kisline in 4 delov tople vode.

Madeže od kolomaza, katrana in mastnih saj — na belem perilu čistimo z milom in terpentinovim oljem. Pri barvastem blagu in volni natreto madeže s svinjsko mastjo, ali s surovim maslom, ga namilimo, čez nekaj ur izperemo, menjaje vodo in terpentinsko vodo.

Madeže od masti na belem bombažnem perilu čistimo z milom, na barvastem blagu iz bombaža ali umetne svile z mlačno milnico in nato previdno z bencinom, ali etrom, na barvani volni z mlačno milnico ali z mrzlim srednje močnim salmiakovcem.

Madeže od oljnatih barv, firneža in smol — na belem perilu čistimo s terpentinom ali špiritom, na barvastem blagu in volni z bencinom ali tetraklorovim ogljikom, zatem pa z milnico.

Madeže od rdečega vina, malin in kakava čistimo z vodikovim prekišom, ne da bi mu dodali amonijaka. Madeže od kakaa in čokolade lahko omehamo tudi z glicerinom in jih nato izperemo z vodo.

VTISI IZ NAŠEGA SAMSKEGA DOMA

Po dolgem pričakovanju smo dobili streho nad glavo. Kako se počutimo v novem samskem domu? O tem ni treba mnogo govoriti. Ne moremo primerjati sedanjega življenja v samskem domu, s tistim, kakršnega smo imeli pri privatnih stanodajalcih, ki so nam nudili stanovanje na podstrešjih, v kletah ali pa drugih brlogih. Plačevati pa smo morali več, kot danes v moderno opremljenih prostorih.

Vsi smo bili prijetno presenečeni, ko smo videli kako je urejen naš novi dom. Obenem smo bili zaskrbljeni, ali ga bomo uspešno obdržali tako urejenega, kot so nam ga izročili.

Izkazalo se je da je to možno. Ker imamo zelo pridno osebje, ki skrbi, da bo v domu čim lepše. Največ pa je odvisno od nas stanovalcev, kako bo izgledal naš dom. Kar se tiče reda in discipline v domu, je dokaj dobro, vendar bi bilo lahko še boljše. Zgodi se namreč, da nekateri tovariši, ki se radi ogledajo v gostilni, pridejo prepozno zvečer v dom in ko so malo »okajeni« so brezobzirni do drugih stanovalcev. Pozabljajo, da morda njegov stanovalcec tedaj najsilje spi,

in se že približuje druga ura, ko ga bo budilka poklicala, da bo šel na delo v topilnico.

Ce bi si tisti, katerim je takšna zabava mila, predstavljali kako je to, če te nekdo ob polnoči zbudi, ko se najlepše počutiš v topli postelji in ne veš za skrbi, bi se zamislili in poskrbeli, za čim boljše red in mir.

Za upravnika bi lahko dejal, da zelo skrbi za nas. To sklepam iz tega, ker ga skoraj ob vsakem dnevnem času srečujemo pri nas v domu. Hotel sem ga vprašati, kako dolgo traja njegov delovni čas, pa si nisem upal, ker vedno kadar sem ga srečal je bil zaposlen in se mu je nekam mudilo.

Na koncu pa bi še enkrat poudaril, da tovariši, ki ne spoštujejo reda, naj svoje slabosti skušajo sami odpraviti. Če samo pomislimo, kakšna sredstva so vložena v gradnjo in za ureditev doma z namenom, da bi se mi čim udobneje počutili v njem. Zakaj potem ne bi bili disciplinirani in spoštovali hišni red in se zavedali, da ni posameznik sam v domu, saj drugo se od nas ne zahteva.

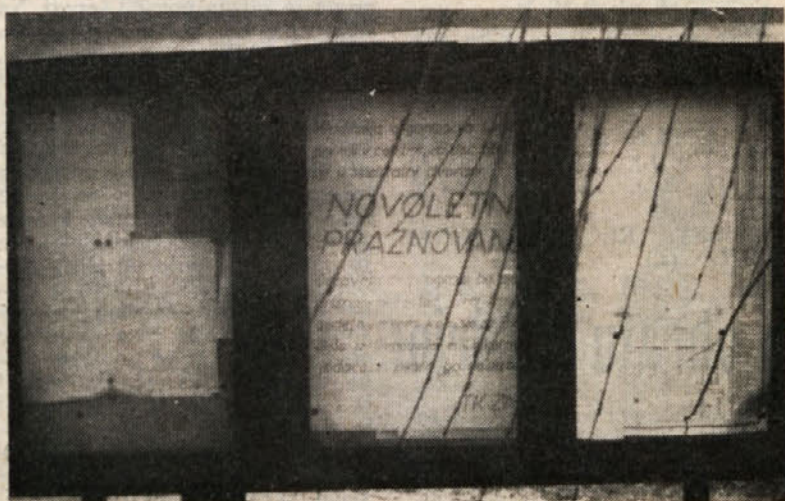
Đorđe Panzalović

»ZGODOVINSKE ZANIMIVOSTI«

Ob prihodu v Cinkarno, lahko ugotovimo, da so nekoč delovale mladinska organizacija, planinsko društvo in strelsko društvo. Kaže, da je bilo najbolj delavno planinsko društvo, saj nam je zapustilo zapisnik iz leta 1961.

Podobno zanimivost imamo tudi OOB. V vitrini pod otožno vrbo žalujko najdemo vabilo na novoletno praznovanje in nek stari vozni red. Največjo vrednost pa predstavlja zapisnik DS iz leta 1960.

Pred kratkim smo urejali okolico naše tovarne, te »zanimivosti« pa verjetno hranimo prihodnjim rodovom.

KADROVSKE VESTI

V mesecu marcu so prišli v podjetje: Pečnik Vladimir, Djurdjević Milivoj, Mandić Iso, Senčar ing. Jože, Kostevc Marta, Osle ing. Marjan, Plavčak Janez, Gogonić Vitoimir, Tomažić Franc, Blauša Vojislav, Rek Franc, Bergež Hinko, Dimitrijević Aleksander, Gobeč Franc, Gradić Fani, Bogić Branko, Posavec Karlo, Perić Stanko, Stritih Zdenko, Jenić Vladimir, Hrčica Stjepan, Belčić Dimitrije, Gušatović Ljubinko, Djurica Stvo, Antić Dragoljub, Breznik Mihael, Horvat Janez, Kumeč Stanko, Kodala Stanislav, Čakarević Jovo, Zunić Božo, Lopert Avgust, Karlič Grga, Kečk Stipo, Rinc Franc, Dedaučić Miodrag, Nojmović Svetolik, Ducić Djordje, Trkulja Milorad, Dergajner Alojz, Djenadija Vlado, Tovič Peter, Ramsak Maksimiljan, Pilič Milan, Zupane Jože, Predučić Jovan, Gubo Borislav, Gubo Vlado, Calasan Pavle, Bogdanović Stanimir, Gaberšek Alojz, Žerjav ing. Anton, Tepej Ivan, Rugani Alojz, Vasić Zdravko, Barišić Ivan, Ferlin Ivan, Ferline Martin, Košec Feliks, Krivović Milutin, Milojević Nenad, Rančnik Franc.

Odšli iz podjetja: Ivanović Bogosav, Kokalj Avgust, Lopert Franc, Aldić Emilijan, Andjelović Borivoj, Lorgar Martin, Miočić Sime, Krivec Edita, Barić Kemal, Maček Jože, Završnik Albert, Novak Edvard, Košec Peter, Kenjalo Ostoje, Kocač Jože, Lavbić Anton, Robić Pavla, Zupane Albin, Fazlić Fatil, Stanković Marko, Čosić Mile, Brkić Velimir, Omerzu Franc, Romanović Samo, Stojanov Ivan, Stojšek Adolf, Horvat Janez, Nicić Jovan, Žuma Martin, Doma Franc,

Mladenović Djordje, Barbulović Veselin, Bojanić Predrag, Brdar Ilija, Čakarević Jovo, Debelak Anton, Utrankar Marjan, Milošević Dragoljub, Pekez Vukoslav, Dobrovnik Bogomir, Josipović Drago, Kosu Franc, Lampret Karl, Cimerman Marjan, Terzan Franc, Knez Rudolf, Gubenšek Leopold, Mehić Muharem, Mali Franc, Derviša Nebih, Butinar Marija, Koželjnik Ivan, Oblak Drago, Opanović Stevan, Hadžić Adem, Bračko Ladislav, Milovanović Mirko, Njagojević Jovan, Mihelinc Jože, Vrabec Ivan, Sarlah Emil, Omanović Razim, Kocić Martin, Davidović Dušan, Kobilšek Viktor, Leben Valter, Taciga Stanislav, Hladin Viljem, Govedić Anton, Nicić Staniša, Gubo Borislav, Gubo Vlado, Haljilji Hamet, Hohnjec Anton, Ramsak Maksimiljan, Muja Andri, Stros ing. Ciril, Kramberger ing. Boris, Mulej Janez, Lorgar Maks, Medved Viljem, Bonač Matjaž, Vrsić Janez, Pečnik Vladimir, Zunić Božo, Hochkraut Leopold, Hrčica Stjepan, Pahole Ivan, Vasić Zdravko, Dimitrijević Aleksander, Stajnerberger Marjan, Korosec Franc, Tepej Ivan, Knežević Milan, Muja Veselj, Hršić Mehmed, Golub Ludvik, Gogonić Vitoimir, Dobeljšek Ivan.

V JLA so odšli: Pekez Vukoslav, Govedić Anton, Stojšek Adolf, Doma Franc, Kenjalo Ostoje, Josipović Drago, Kosu Franc, Cimerman Marjan, Koželjnik Ivan, Oblak Drago, Leben Valter, Medved Viljem, Gubenšek Leopold, Mehić Muharem, Milovanović Mirko, Debelak Anton, Utrankar Marjan, Sarlah Emil, Hohnjec Anton, Lampret Karl, Mali Franc, Knez Rudolf, Hladin Viljem, Stros ing. Ciril, Kramberger ing. Boris, Hodžić Adem, Omanović Razim, Haljilji Hamet, Mulej Janez, Lorgar Maks, Taciga Stanislav, Pahole Jože.

V pokoj so odšli: Robić Pavla, Korosec Franc, Kovač Jože.

Knjige:
Aleksjev G. P., I. S. Mazover: Spravocnik konstruktora-mašinstroitelja. 2. izd. Leningrad 1963, S. 621.
Altman M. B., A. A. Lebedev, M. V. Čuhrov: Plavka i lit'e splovov cvetnyh metallov, Moskva 1963, S. 669.2.6.
Avrom I. S.: Dopuski v krupnoelementnom žiliščenom stroitel'stve, Leningrad-Moskva 1963, S. 695.
Beljaev A. I.: Metallurgija legkih metallov, 5. izd. Moskva 1962, S. 669.7/8.
Benuni A. H., S. A. Pervušin: Tehničeskij progress i povyšenie proizvoditel'nosti truda v cvetnoj metallurgii SSSR, Moskva 1963, S. 669.2.
Benuni A. H.: Vyjavlenie i ispol'zovanie proizvodstvennyh rezervov cvetnoj metallurgii, Sverdlovsk 1962, S. 669.2.
Cvetnaja metallurgija, V-VI, Alma-Ata 1962-1963, S. 669.2.
Cizikov D. M.: Kadmiy, Moskva 1962, S. 669.73.
Gidroelektrometallurgija sul'fidnih splovov in štejnov Moskva 1962, S. 669.2.
Gokun V. B.: Tekhnologičeskie osnovy konstruirovaniya mašin, 3. izd. Moskva 1963, S. 621.
Kolčin N. I.: Mehanika mašin, II. 2. izd. Moskva-Leningrad 1963, S. 621.01.
Lokutov F. M., A. A. Čejdler: Rasčety po metallurgii tjaželyh cvetnyh metallov, 2. izd. Moskva 1963, S. 669.2.
Plaksin I. N., Zyrjanov M. N.: Kompleksnaja pererabotka svincovo-cinkovogo syr'ja, Moskva 1963, S. 669.4.
Proektirovanie mehaničeskikh peredač, 2. izd. Moskva 1963, S. 621.83.
Proizvodstvo zubčatyh koles, Moskva 1963, S. 621.83.
Rebora P., F. M. Guercio, A. L. Hayward: Cassell's Italian-English, English-Italian Dictionary, Londond 1962, S. 413.

Röck H.: Ausgewählte moderne Trennverfahren, Darmstadt 1957, S. 543.8.
Scale-up in Practice, Ed. by R. Fleming, New York 1958, S. 66.
Semenčenko I. I., V. M. Matjušin, G. N. Saharov: Proektirovanie metalloručsčih instrumentov, Moskva 1963, S. 621.96.
Voroncov I. I.: Proizvodstvo organičeskikh krasitel'ej, Moskva 1962, S. 668.8.
Vul'f A. M.: Rezanie metallov, Moskva-Leningrad 1963, S. 621.96.
Produktivnost 1964, št. 3.
Review 1964, št. 1, 2.
Revue des produits chimiques 1964, št. 1318.
Standardizacija 1964, št. 1.
Tehnika 1964, št. 3.
Turistični vestnik 1964, št. 3.
Usines d'aujourd'hui 1963, št. 79.
Vacnique 1963, št. 11/12.
World Mining 1964, št. 2, 3.
Zaštita materiala 1963, št. 12, 1964, št. 1.
Zinc Abstracts 1963, št. 12, 1964, št. 1.
Zivljenje in tehnika 1964, št. 2.
Analytical Chemistry 1964, št. 2, 3.
Angewandte Chemie 1964, št. 4-7.
Arhitekt 1963, št. 1.
Automatika 1963, št. 5-6.
Automation 1964, št. 78.
Battelle Technical Review 1964, št. 2.
Bilten dokumentacije JCNITD 1964, št. 1, 2.
Bolten dokumentacije ZZA 1964, št. 1-3.
Bilten republičkega sekretariata za raziskovalno delo in visoko šolstvo 1963, št. 2.
Bilten za naučno tehničko dokumentacijo RI 1964, št. 1.
Brown Boveri Mitteilungen 1964, št. 1/2.
Chemiker Zeitung-chemische Apparatur 1964, št. 4-6.
Chemische Industrie 1964, št. 3.

Cvetnye metally 1964, št. 2, 3.
Delo in varnost 1964, št. 1.
Engineering and Mining Journal 1964, št. 1.
L'engrais 1964, št. 168.
ETZ-Elektrotechnische Zeitschrift, Aug. A 1964, št. 4-6.
Aug. B 1964, št. 4-7.
Europa-Chemie 1964, št. 3.
Europäischer Maschinenmarkt 1964, št. 4.
Finish Trade Review 1964, št. 139.
Gospodarske informacije 1964, št. 54.
Informacije Rade Končar 1963, št. 54.
Iron Age Metalworking International 1964, št. 4.
Journal of the Oil and Colour Chemist's Association 1964, št. 1, 5.
Jugoslovensko pronalazaštvo 1964, št. 49-51.
Revije:
BASF 1963, št. 4.
Battelle Technical Review 1964, št. 1.
Bayer Farben Revue 1964, izr. št. 3.
Commercial Information 1964, št. 3.
Europatechnik 1964, št. 76.
Gospodarske informacije 1964, št. 53.
Iron Age Metalworking International 1964, št. 3.
Jugoslovensko pronalazaštvo 1963, št. 48.
Lingvist 1964, št. 1.
Machinery Lloyd 1964, št. 4.
Machline und Werkzeug 1964, št. 5.
Nova trgovina 1964, št. 1.
Novosti iz nauke i tehnike 1964, marec.
Jugovinil 1964, št. 1.
Kemija u industriji 1964, št. 2, 3.
Konstruktion 1964, št. 2, 3.
Lakokrasnočnye materialy i ih primenenie 1964, št. 1.

Novosti iz naše KNJIŽNICE

Lingvist 1964, št. 2.
Metal Bulletin 1964, št. 4860, 4882, 4884.
Metal Industry 1964, št. 1, 2, 4-12.
Naše gospodarstvo 1964, št. 2.
Novosti iz nauke in tehnike 1964, april.
Oil and Gas International 1964, št. 4.
Paint, Oil & Colour 1964, št. 3403, 3408-3415.
Peintures, Pigments-Vernis 1964, št. 2.
Pregled 1964, št. 3.
Produktivnost 1964, št. 4.
Progressus 1964, št. 1.
Radioamater 1964, št. 1-4.
Referativnyj žurnal. Elektrotehnika in energetika, 1964, št. 2, 3.
Referativnyj žurnal. Himija, 1964, št. 5, 4.
Referativnyj žurnal. Metallurgija, 1964, št. 2, 3.
Revue des produits chimiques, 1964, št. 1319.
Socialistička Čehoslovačka 1964, št. 3.
Standardizacija 1964, št. 2, 3.
Stanki in instrument 1964, št. 2, 3.
Tehnika 1964, št. 4.
VDI Zeitschrift 1964, št. 6-9.

Vestnik mašinstroenije 1964, št. 2, 3.
Voici des idées 1964, št. 987.
Werkstattstechnik 1964, št. 1-5.
World Mining 1964, št. 4.
Zaštita materiala 1964, št. 2.
Zavodskaja laboratorija 1964, št. 3.
Zinc Abstracts 1964, št. 5, 4.
Zivljenje in tehnika 1964, št. 3.
Žurnal prikladnoj himii 1964, št. 2.
Časniki:
Chemische Rundschau 1964, št. 5, 6, 7.
Gospodarski list 1964, št. 14, 18.
Gospodarski vestnik 1964, št. 25, 29, 33.
Informator 1964, št. 1054.
IT novine 1964, št. 56-60.
MB investiciona oprema 1964, št. 103.
Naši razgledi 1964, št. 8.
Privredni pregled 1964, št. 2483-2507.
Tehničke novine 1964, št. 7, 8.
Termoelektro 1964, št. 4.
Gospodarski vestnik 1964, št. 9, 21.
I. T. novine 1964, št. 53, 54.
M. B. Investiciona oprema 1964, št. 102.
Naši razgledi 1964, št. 5, 6.
Privredni pregled 1964, št. 2454-2481.

KINO SPORED:

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. maja do 15. junija.

KINO UNION:

Od 16. do 19. maja »POJTE Z NAMI«, italijanski glasbeni film.
Od 20. do 23. maja »IGRA RESNICE«, francoski Cs film.
Od 24. do 28. maja »VOHUN NA POVELJE«, ameriški barvni Cs film.
Od 29. do 30. maja »NEDOLŽNI CAPIN«, ital.-francoski barvni Cs film.
ROVNIKI, poljski ljubezenski film.
Od 31. maja do 3. junija »OSAMLJENI SO POGUMNI«, ameriški VV film.
Od 4. do 7. junija »BAGDADSKI CA- film.
Od 8. do 11. junija »HUZARSKA BALADA«, ruska barvna komedija.
Od 12. do 15. junija »LJUDJE IN ZVE-RI«, ruski psihološki film, I. del.
Od 14. do 15. junija »LJUDJE IN ZVE-RI«, ruski psihološki film, II. del.

KINO METROPOL:

Od 15. do 18. maja »KRIK STRAHU«, angleški kriminalni film.
Od 19. do 22. maja »MASCEVANJE VOJAKA POOLEYA«, angleško-nemški vojni film.
Od 23. do 27. maja »KORZISKA BRA- TA«, italijanski barvni Cs film.
Od 28. do 31. maja »ZENITNA POSREDOVALNICA«, zahodno nemški krimi- nalni film.
Od 1. do 3. junija »NASLADA SOBOT- NEGA VECERA«, italijansko francoski Cs film.
Od 6. do 9. junija »DOZIVLJAJI PSA LEDA«, ameriški mladinski barvni film.
Od 10. do 13. junija »MASCEVALEC«, zahodno nemški VV film.
Od 14. do 16. junija »VZGOJA SRCA«, francoski ljubezenski film.

LETNI KINO:

Od 14. do 15. maja »ZAKLAD V SRE- BRNEM JEZERU«, jugoslovanski barvni Cs film.
Od 16. do 17. maja »PREPOVEDANE STRASTI«, ameriški barvni Cs film.
Od 18. do 20. maja »PRIJATELJ JOE«, ameriška barvna komedija.
Od 21. do 23. maja »STRELEC V ZE- LENEM«, nemški kriminalni film.
Od 24. do 26. maja »PREKO PLANIN DIVJEGA ZAHODA«, ameriški barvni film.
Od 27. do 29. maja »POT V SREDIS- CE ZEMLJE«, ameriški barvni Cs film.
Od 30. maja do 2. junija »MARATON- SKA BITKA«, italijanski barvni film.
Od 3. do 5. junija »NOC VELIKEGA NAPADA«, italijanski barvni Cs film.
Od 6. do 7. junija »TIGRI POTUJE- JO«, ruski barvni film.
Od 8. do 9. junija »DOM NA GRICU«, ameriški barvni Cs film.
Od 10. do 11. maja »KRIZARJE«, poljski barvni Cs film.
Od 12. do 13. junija »FREDY POD TUJIMI ZVEZDAMI«, nemški glasbeni film.
Od 14. do 15. junija »NAPAD OB ZO- RI«, ameriški barvni Cs film.

MATINEJE:

17. maja »TRAPEZ«, ameriški barvni Cs film.
24. maja »TVEGANA POT«, jugoslo- vanski film.
31. maja »ZELENA CAROVNIJA«, ita- lijanski barvni dokumentarni film.
7. junija »NAS AVTO«, slovenski film.
14. junija »POKLICAN JE BIL TUDI V. c., jugoslovanski film.
Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri, v letnem kinu ob 20. uri, mati- neje pa ob 10. uri dopoldne. Program objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

BOGOMIR FRANK

SE POSLAVLJA OD NAŠEGA KOLEKTIVA

Po dolgoletnem službovanju v našem kolektivu je tovariš Bogomir Frank odšel v invalidski pokoj. Celih 29 let je služboval v enem kolektivu kar je lep ju- bilej. Takšnih primerov je zelo malo. Lahko trdimo, da je to do- kaz vztrajnosti in velikega za- upanja v svoj kolektiv, čeprav takšno dobro spremlja tudi mar- sikatera grenka ura.

Poleg službovanja v raznih od- delkih je bil tovariš Frank 20 let član gasilskega društva. V tej do- bi je dobil čin gasilskega pod- častnika ter značko za 20-letno službovanje v gasilski organiza- ciji. Nazadnje je bil poklicni ga- silec v našem podjetju.

V gasilski vrste je vstopil s prepričanjem, da kot član te hu- mane organizacije lahko pomaga človeku in celotni skupnosti kot čuvar ljudskega premoženja in življenja naših delovnih ljudi.

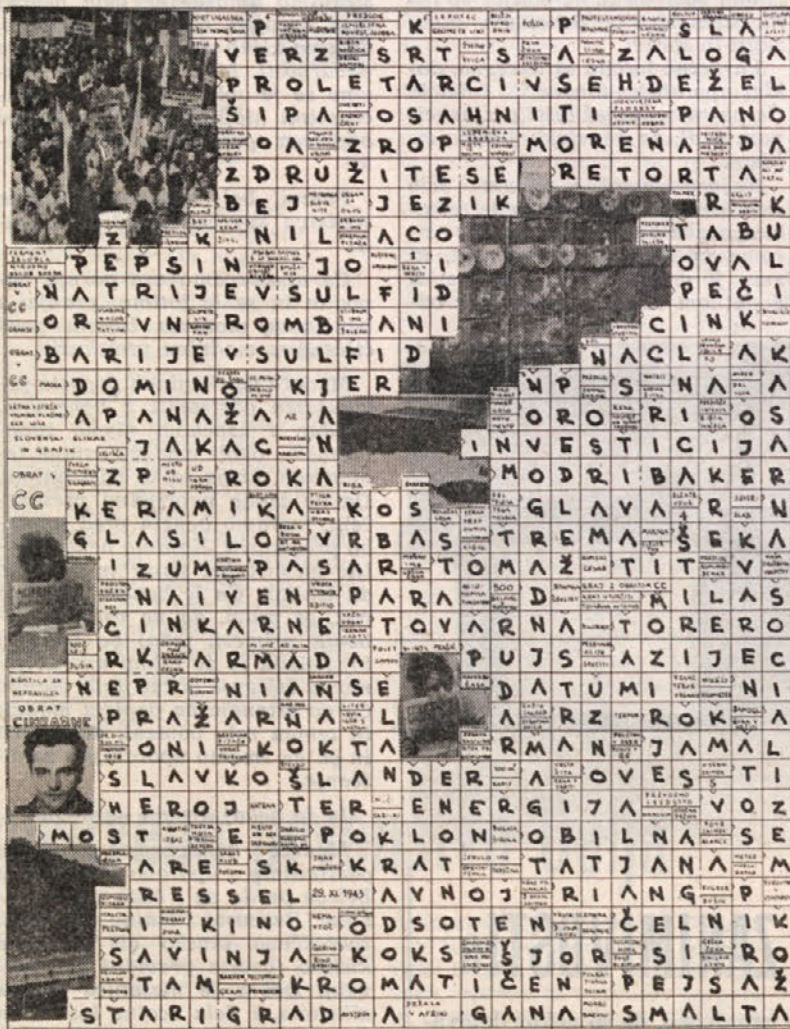

Polnih 20 let je bil pripravljen kot član gasilske organizacije dati vse od sebe, da bi v mesreči priskočil na pomoč, tam kjer bi bilo potrebno. Član gasilske or- ganizacije ni biti lahko. To terja poleg strokovne usposobljenosti precej fizičnega napora. Treba se je nenehno izobraževati in redno obiskovati vaje, ki niso lahke, če hočemo zadovoljivo opravljati svoje delo.

Člani gasilskega društva se mu za njegov trud v naših vrstah iz srca zahvaljujemo in mu želi- mo, da bi ostal še dolga leta zdrav.

Stane Leskovšek

Rešitev nagradne križanke

Do 5. maja smo prejeli 63 rešitev.

Zreb je bil naklonjen naslednjim dobitnikom:

1. GRABAR Branko, Celje, Brinarjeva 1 — 3.000 din.
2. KLENOVSEK Marija, OBB — 2.000 din.
3. NARAKS Jože, topilnica — 1.000 din.
4. ANDREJAŠ Martin, aglomeracija — 500 din.
5. LUZAR Ivan, mehanična delavnica — 500 din.

Rebus

OBLETNICE DELA V CINKARNI

5 let: Križmanič (Ivana) Milan (22.), Lipošek (Jerneja) Martin (5.), Ohnjec (Franja) Stjepan (15.), Stante (Valentina) Valentin (10.), Zolnir (Stanka) Josip (17.).
10 let: Snerberger (Vinka) Ivan (10.).

15 LET: CENTRIH (MARTINA) FRANC (1.), KOS (ALOJZA) ALOJZ (17.), SKET (JOZEFA) IVAN (5.).

25 LET: VREČAR (ANTONA) ANTON (4.).

AVGUST ČRETNIK 20 let v kemičnem obratu Mozirje

Letos 1. avgusta bo tovariš Avgust Čretnik praznoval lep jubilej — polnih dvajset let dela v tem obratu oziroma tovarni. Prosil sem ga za razgovor. Rad mi je ustregel.

Katero je bilo vaše prvo delovno mesto in kakšni so bili delovni pogoji?

Zaposlitev sem dobil pri mli- skih napravah. Delovni pogoji so bili zelo težki. Zaščitnih sred- stev ni bilo na voljo. V vseh de- lovnihih prostorih se je močno

prašilo, ker ni bilo preskrbljeno za ventilacijske naprave. V to- varni mi bilo kopalnice. Delovnih oblek nismo dobili.

Dvajset let je lepa doba. Go- tovo ste v tem obdobju doživeli marsikaj. Katerega dogodka se prav posebno spominjate?

Prav živo se spominjam nesre- če pri čeljustnem drobilecu dne 24. decembra 1959. Zrtev nesreče sem bil sam. Do nesreče je prišlo zaradi nezavarovanega dela stro- ja — osi z zagozdo. Poškodoval

sem si glavo in prsni koš, po te- lesu pa sem dobil odrgnine. Če me ne bi rešil delovni tovariš, bi se lahko tudi smrtno ponesre- čil, saj mi je os stroja obleko že močno navila nase.

Zdaj pa še mogoče kak vesel dogodek? Upam, da vam ne bo treba brskati po spominu?

Ogled Postojnske jame 22. ju- lija 1956. Gotovo je bilo to zame doživetje zato, ker sem Postojn- sko jamo videl takrat prvič. Ko- lektivnih izletov se zelo rad ude- ležujem, zato sem vedno vesel, ko se odpravimo na pot.

Ali ste zadovoljni s svojim de- lovnihih mestom?

S svojim delovnim mestom sem zadovoljen. Sem nijanser barv in skupinovodja.

Ali mislite ostati zvesti svoje- mu delovnemu kolektivu?

Prav gotovo. V kolektivu sem se vživel in v njem se počutim kot doma. Prav zaradi tega ne želim zapustiti svojih delovnih tovarišev. Na tovarno me veže dvajset let dela, življenja, zato želim ostati vreden in vzgleden član njenega kolektiva vse do od- hoda v pokoj.

Zaželim še mi tovarišu Avgu- stu Čretniku kar največ sreče in uspehov na njegovem delov- nem mestu ter dobro počutje med nami!

Cestitamo mu za njegov lepi delovni jubilej! Jože Punčuh

SREČANJE pred praznikom

Zadnji dan v aprilu tava Bre po celjskih ulicah, opazuje, raz- mišlja, se spominja prvih povoj- nih let, prvomajskih praznikov, jih primerja z letošnjimi. Raz- mišlja o sklepih V. kongresa ZSJ in buli v mesnice, v ekonomske cene klobas, suhega mesa itd. Naposled ga ustavi neznanec in ga vpraša: »Tovariš, a bi mi lah- ko povedali kje je Cinkarna?«

Bre: »Zelo rad, saj tam delam.«
NN: »Kakšna sreča, zanima me ta tovarna, ker sem čital v časo- pisu, da kot novinec lahko zaslu- žim 40 do 50 jurčkov pa še samo po štiri ure bom delal, to sem pa že od sosedov zvedel.«

Bre: »Res?« Bre nadaljuje: »Greste po Mariborski do gostil- ne Svetel, tam zavijete na desno na črno in blatno pot. Veste po dvajsetih letih še ne moremo zahtevati asfaltirane ceste do to- varne, kam bi pa prišli, če bi de- nar tako stran metali. Potem gre- ste naprej in boste videli kompo- zicijo vagonov, ki jih železnica tam najraje postavlja. Že od da- leč boste videli nad vhodom v tovarno veliko zarjavelo tablo na kateri piše Cinkarna. Veste ta napis se je prav dobro videl pred petimi leti, ko so bile črke poslednjič prepleskane. No, če niste kratkovidni boste tudi vide- li nad tablo redke šope smreko- vih vejic, ki vas bodo spominjale da bo jutri 1. maj. No, ko boste preskočili vagon, boste že pri vratarju, ki vam bo dal nadalj- nje napotke. Veste pri nas je de- lo precej naporno in ljudje od- hajajo drugam.«

NN: »Težko delo me prav nič ne moti, veste, jaz sem tudi dosedaj delal v težki industriji in sem tega vajen.«

Bre: »Kako pa to, da ste tam pustili?«

NN: »Za to pa je precej vzro- kov. Veste, dolga leta sem delal pa tudi nagrade in pohvale so me vzpodbujale k še večji storil- nosti. Bil sem tudi aktiven član vseh političnih organizacij in sa- moupravnih organov. Zadnje ča- se pa je začelo povsod šepati. Na delovnem mestu, tam, kjer sem delal, je bilo treba vedno več, stroji pa vsaki dan starejši, bili so še iz stare Jugoslavije. Po- pravljali smo jih toliko, da se je še vrtelo itd. Na drugi strani pa, če si na partijskem sestanku iznesel svoje mnenje, te je že kdo zgrabil za besedo, katero je nekajkrat preobrnil tako, da je povsem izgubila prejšnji smi- sel. V sindikatu smo samo še čla- narino pobirali, če smo kaj or- ganizirali ni bilo časa za letake ali obvestila, DS je predloge sla- bo upošteval, sklepi po navadi iz objektivnih razlogov niso bili izvršeni, seje so postale ne- sklepne, storilnost dela je stag- niral, bolniški stalež se je po- večal, skratka kolektiv je postal indiferenten do dogodkov v pod- jetju. Tudi strokovni kader ni več tako samoiniciativen kot je bil nekoč, včasih je bilo več predlogov za zvišanje proizvo- dne, sedaj pa še teh racionaliza- cij, ki so že osvojene ne morejo izplačati in se mnogo manj uk- varjajo s takšno problematiko kot nekoč.«

Bre: »To je pa res hudo, no upam, da boste pri nas lahko spet zaživel, kajti pri nas nismo zašli na takšno pot.«

»O, zdravo Jaka.«
»Si dobil odločbo za stanova- nje?«
»Ne, Dane, dobil sem jo za pen- zijo.«

Dvojne stopnice

Vsaka beseda je sestavljena iz črk predhodne besede in ene do- datne črke.

1. protivni veznik; kemični znak za dušik,
2. kemični znak za aluminij; veznik,
3. klica; reka v Afriki.
4. nestrokovnjak; agregatno stanje snovi.
5. podoba; slovenski slikar roj. v Ajdovščini.
6. vrsta ognjeodporne opeke; grški filozof (novoplatonizem).
7. produkt Cinkarne; produkt

